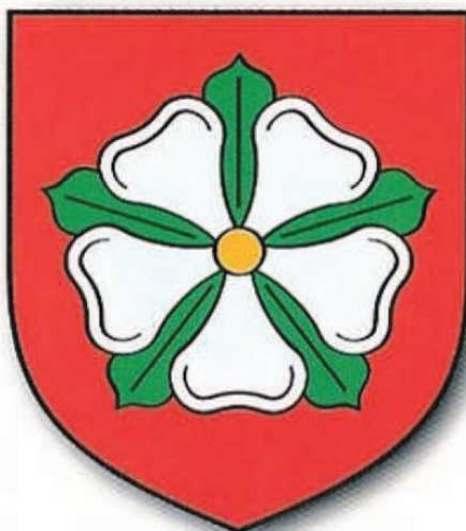

BURMISTRZ DOBIEGNIEWA

***PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA
ŚRODOWISKO AKTUALIZACJI PROGRAMU
OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA
I GMINY DOBIEGNIEW
NA LATA 2013 – 2016
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2017 – 2020***

Listopad 2012r.

Spis treści

1	Wstęp	5
1.1	Podstawa prawna i zawartość Prognozy	5
1.2	Powiązania Prognozy z innymi dokumentami	6
1.3	Ocena zgodności Programu z celami ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu wspólnotowym, krajowym i regionalnym	6
1.3.1	VI wspólnotowy program działań w zakresie środowiska naturalnego	6
1.3.2	Polityka Ekologiczna Państwa	7
1.3.3	Program Ochrony Środowiska dla Województwa Lubuskiego na lata 2012-2015 z perspektywą do 2019 roku.....	8
1.3.4	Dokumenty regionalne i lokalne	10
1.4	Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy	11
1.5	Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania	11
2	Analiza zawartości Programu Ochrony Środowiska	12
2.1	Ogólna charakterystyka gminy	12
2.1.1	Infrastruktura drogowa	12
2.1.2	Wodociągi i kanalizacja	13
2.1.3	Zaopatrzenie w ciepło i energię.....	13
2.1.4	Ochrona przyrody.....	14
2.1.5	Lasy	15
2.1.6	Kopaliny	15
2.2	Główne cele	16
2.3	Główne cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym oraz ich uwzględnienie podczas opracowywania Programu	19
3	Stan środowiska	21
3.1	Istniejący stan środowiska oraz problemy jego ochrony istotne z punktu widzenia realizacji Programu	21
3.1.1	Zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego.....	21
3.1.2	Wody powierzchniowe i podziemne	23
3.1.3	Hałas i pole elektromagnetyczne.....	26
3.1.4	Gospodarka odpadami.....	28
3.1.5	Powierzchnia ziemi, w tym gleby	29
3.1.6	Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii	31
3.1.7	Zagrożenie powodziowe	32
3.2	Przewidywane skutki braku realizacji proponowanych w Programie działań	32
4	Przewidywane oddziaływania na środowisko	33
4.1	Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem -	33
4.2	Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko	34
4.2.1	Zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego.....	34
4.2.2	Gospodarka wodna i ochrona przed powodzią.....	36
4.2.3	Ochrona przed hałasem i PEM.....	37
4.2.4	Gleby i ich zanieczyszczenia.....	38
4.2.5	Kopaliny	39
4.2.6	Poważne awarie przemysłowe.....	40

4.2.7	Ochrona przyrody.....	- 41 -
4.2.8	Zrównoważony rozwój lasów	- 42 -
4.2.9	Turystyka.....	- 43 -
4.2.10	Gospodarka odpadami.....	- 44 -
4.2.11	Odnawialne źródła energii.....	- 45 -
4.2.12	Ograniczenie zużycia energii	- 46 -
4.2.13	Podniesienie świadomości ekologicznej	- 47 -
4.3	Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, w tym obszar Natura 2000.....	- 47 -
4.4	Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w Programie	- 50 -
5	<i>Informacje końcowe</i>	- 50 -
5.1	Możliwe transgraniczne oddziaływanie na środowisko.....	- 50 -
5.2	Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień Programu	- 51 -
5.3	Podsumowanie i wnioski.....	- 51 -
5.4	Streszczenie w języku niespecjalistycznym.....	- 52 -
6	<i>Literatura</i>	- 53 -

Spis Tabel

Tabela 1	Powierzchnia gruntów leśnych na terenie Gminy Dobiegniew w latach 2007 – 2011	- 15 -
Tabela 2	Klasyfikacja stref jakości powietrza w strefie lubuskiej w 2011 r. z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia.	- 22 -
Tabela 3	Klasyfikacja stref jakości powietrza w strefie lubuskiej w 2011 r. z uwzględnieniem kryteriów ochrony roślin.	- 22 -
Tabela 4	Wyniki klasyfikacji stanu ekologicznego i ogólnego jeziora Słowa w 2010 r.	- 24 -
Tabela 5	Wyniki klasyfikacji stanu ekologicznego i ogólnego jeziora Osiek w 2009 r.....	- 24 -
Tabela 6	Wyniki średniodobowego pomiaru ruchu na drogach krajowych i wojewódzkich przebiegających przez teren gminy Dobiegniew (2010 r.).....	- 27 -
Tabela 7	Wyniki pomiarów i obliczeń – dane akustyczne	- 27 -
Tabela 8	Masa zebranych odpadów komunalnych z terenu Miasta i Gminy Dobiegniew [Mg]	- 28 -
Tabela 9	Wskaźniki służące do monitoringu Programu Ochrony Środowiska	- 51 -

1 Wstęp

1.1 Podstawa prawna i zawartość Prognozy

Postawę prawną prognozy stanowi ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199 poz.1227 z późn. zm.)

Art. 46 nakłada na organy administracji opracowujące projekty polityk, strategii, planów lub programów obowiązek przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji tych dokumentów.

Zakres Prognozy wynika z art. 51 ust. 2, która powinna:

1) zawierać:

- a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.

2) określać, analizować i oceniać:

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:
 - różnorodność biologiczną,
 - ludzi,
 - zwierzęta,
 - rośliny,
 - wodę,
 - powietrze,
 - powierzchnię ziemi,
 - krajobraz,
 - klimat,
 - zasoby naturalne,
 - zabytki,
 - dobra materialne
- z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

3) przedstawiać:

- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą

negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,

b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

1.2 Powiązania Prognozy z innymi dokumentami

Podstawowym i najważniejszym dokumentem krajowym w zakresie ochrony środowiska jest Polityka Ekologiczna Państwa, która aktualnie obejmuje lata 2009 - 2012 z perspektywą do roku 2016. Główną zasadą o jaką opiera się Polityka Ekologiczna Państwa jest zasada zrównoważonego rozwoju, dlatego jej zalecenia muszą być uwzględniane we wszystkich dokumentach strategicznych oraz programach, których realizacja może mieć wpływ na stan środowiska.

Prognoza powiązana jest również z opracowaniami planistycznymi szczebla wojewódzkiego: Programem ochrony środowiska dla województwa lubuskiego na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019, oraz z opracowaniami lokalnymi: Aktualizacją Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Strzelecko – Drezdeneckiego na lata 2012 – 2015 z perspektywą na lata 2016 – 2019, Strategią Rozwoju Powiatu Strzelecko – Drezdeneckiego, Strategią Rozwoju Gminy Dobiegniew na lata 2007 – 2017.

1.3 Ocena zgodności Programu z celami ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu wspólnotowym, krajowym i regionalnym

1.3.1 VI wspólnotowy program działań w zakresie środowiska naturalnego

Program skierowany na kluczowe zadania i priorytety ochrony środowiska w oparciu o ocenę stanu środowiska naturalnego i panujące tendencje włącznie z pilnymi zagadnieniami, które wymagają kierownictwa ze strony Wspólnoty. Program wspiera włączanie problemów ochrony środowiska we wszystkie polityki Wspólnoty i przyczyniać się do osiągnięcia stałego rozwoju na terytorium całej obecnej i w przyszłości powiększonej Wspólnoty. Co więcej, program przewiduje trwałe wysiłki zmierzające do osiągnięcia zadań i celów ochrony środowiska już ustanowionych przez Wspólnotę.

Program określa kluczowe zadania ochrony środowiska, jakie mają być zrealizowane. Ustala on, gdzie sytuacja tego wymaga, cele i harmonogramy.

Program obejmuje okres dziesięciu lat poczynając od dnia 22 lipca 2002 r. Właściwe inicjatywy w różnych dziedzinach polityki, mające na celu realizację zadań, będą składać się z szeregu środków włączając w to prawodawstwo i podejścia strategiczne określone.

Zadania określone w Programie odpowiadają głównym priorytetom ochrony środowiska, jakie mają być spełnione przez Wspólnotę w następujących dziedzinach:

- zmiana klimatu,
- przyroda i różnicowanie biologiczne,
- środowisko naturalne, zdrowie i jakość życia,
- zasoby naturalne i odpady.

Cele Programu wyznaczono w oparciu o założenie rozdzielania nacisków między ochroną środowiska a wzrostem gospodarczym. Chodzi m.in.: o zasadę „zanieczyszczający płaci”, zasadę ostrożności, działania zapobiegawcze oraz zasadę usuwania zanieczyszczenia u źródła. Szczególną wagę przykładana się do tematyki zmian klimatycznych, co wiąże się z wypełnianiem zobowiązań Unii Europejskiej związanych z ratyfikacją Protokołu z Kioto.

Jako szczególnie istotne wymienia się m.in.: wspieranie praktyk i technik ekologicznie efektywnych w przemyśle, wspomaganie MŚP w modernizacji oraz wspieranie efektywności energetycznej.

1.3.2 Polityka Ekologiczna Państwa

Polityka ekologiczna Państwa stanowi podstawowy dokument na szczeblu krajowym w zakresie ochrony środowiska. Bierze pod uwagę zobowiązania wynikające z przystąpienia Polski do Unii Europejskiej. Przy jej opracowywaniu uwzględniono nie tylko strategiczne i programowe dokumenty rządu Rzeczypospolitej Polskiej, ale także Wspólnoty Europejskiej. Polska polityka ekologiczna opiera się na konstytucyjnej zasadzie zrównoważonego rozwoju. Pod kątem ochrony środowiska, Polityka Ekologiczna Państwa wyznacza następujące Obszary cele i zadania średniookresowe do 2016 r.:

Rozdział II – Kierunki Działań Systemowych

- Uwzględnienie zasad ochrony środowiska w strategiach sektorowych;
- Aktywizacja rynku na rzecz ochrony środowiska;
- Zarządzanie środowiskowe - przystępowanie do systemu EMAS;
- Zapewnianie udziału społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowiska;
- Stymulowanie rozwoju badań i postępu technicznego;
- Odpowiedzialność za szkody w środowisku - „zanieczyszczający płaci”;
- Uwzględnianie aspektów ekologicznych w planowaniu przestrzennym.

Rozdział III – Ochrona Zasobów Naturalnych

- Ochrona przyrody - zachowanie bogatej różnorodności biologicznej polskiej przyrody;
- Ochrona i zrównoważony rozwój lasów - racjonalne użytkowanie zasobów leśnych;
- Racjonalne gospodarowanie zasobami wody - ochrona gospodarki przed deficytami wody oraz zabezpieczenie przed skutkami powodzi;
- Ochrona powierzchni ziemi;
- Gospodarowanie zasobami geologicznymi - racjonalizacja zaopatrzenia ludności oraz sektorów gospodarczych w kopaliny i wody z zasobów podziemnych oraz otoczenie ich ochroną przed degradacją.

Rozdział IV Poprawa Jakości Środowiska I Bezpieczeństwa Ekologicznego

Środowisko a zdrowie - dalsza poprawa stanu zdrowotnego mieszkańców w wyniku wspólnych działań sektora ochrony środowiska z sektorem zdrowia oraz nadzór nad instalacjami będącymi potencjalnymi źródłami awarii przemysłowych powodujących zanieczyszczenie środowiska.

Jakość powietrza - dążenie do spełnienia zobowiązań wynikających z Traktatu Akcesyjnego oraz Dyrektyw LCP (redukcja emisji z dużych źródeł energii) i CAFE (redukcja emisji pyłu PM10 i PM2,5).

Ochrona wód - zapewnienie 75% redukcji całkowitego ładunku azotu i fosforu w ściekach komunalnych; utrzymanie lub osiągnięcie dobrego stanu wszystkich wód, w tym również zachowanie i przywracanie ciągłości ekologicznej wszystkich cieków.

Gospodarka odpadami - utrzymanie tendencji oddzielenia ilości wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju; zwiększenie odzysku energii z odpadów komunalnych; zamknięcie wszystkich składowiska nie spełniających standardów UE i ich rekultywacja; sporządzenie spisu zamkniętych i opuszczonych składowisk odpadów wydobywczych; eliminacja kierowania na składowiska zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz zużytych baterii i akumulatorów;

Oddziaływanie hałasu i pól elektromagnetycznych - dokonanie oceny narażenia społeczeństwa na ponadnormatywny hałas i podjęcie kroków do zmniejszenia tego zagrożenia (podobnie w przypadku oddziaływania pól elektromagnetycznych).

Substancje chemiczne w środowisku - stworzenie systemu nadzoru nad substancjami chemicznymi dopuszczonymi na rynek, zgodnie z zasadami Rozporządzenia REACH.

1.3.3 Program Ochrony Środowiska dla Województwa Lubuskiego na lata 2012-2015 z perspektywą do 2019 roku

Naczelną zasadą przyjętą w Programie jest zasada zrównoważonego rozwoju, która umożliwia zharmonizowany rozwój gospodarczy i społeczny zgodny z ochroną walorów środowiska. W związku z tym jako nadrzędny cel Programu przyjęto:

ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO UWZGLĘDNIAJĄCY POPRAWĘ I WŁAŚCIWE WYKORZYSTANIE ŚRODOWISKA NATURALNEGO

Cele i zadania ekologiczne przedstawione w Programie są wyznacznikiem konkretnych przedsięwzięć zmierzających do dalszej poprawy jakości środowiska i zachowania cennych zasobów przyrody w województwie lubuskim. W opracowanym dokumencie pn. „Program Ochrony Środowiska dla Województwa Lubuskiego na lata 2012-2015 z perspektywą do 2019 roku”, wyznaczono następujące obszary i cele:

Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego (PA)

Cel długoterminowy do roku 2019

Kontynuacja działań związanych z poprawą jakości powietrza

Cele krótkoterminowe do roku 2015

- P1. Wdrażanie i realizacja założeń programów służących ochronie powietrza,
- P2. Spełnienie wymagań prawnych w zakresie jakości powietrza poprzez ograniczenie emisji ze źródeł powierzchniowych, liniowych i punktowych.

Gospodarka wodna (W)

Cel długoterminowy do roku 2019

Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych oraz ochrona przeciwpowodziowa.

Cele krótkoterminowe do roku 2015

- W1. Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych,
- W2. Dobra jakość wód użytkowych i racjonalizacja ich wykorzystywania,
- W3. Zwiększenie retencji w zlewniach i ochrona przed skutkami powodzi,
- W4. Przywrócenie i ochrona ciągłości ekologicznej rzek.

Gospodarka odpadami (GO)

Cel długoterminowy do roku 2019

Stworzenie systemu gospodarki odpadami, zgodnego z zasadą zrównoważonego rozwoju oraz hierarchią sposobów postępowania z odpadami.

Cele krótkoterminowe do roku 2015

- GO1. Utrzymanie tendencji oddzielenia wzrostu ilości wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju wyrażonego w PKB,
- GO2. Zwiększenie udziału odzysku, w szczególności recyklingu w odniesieniu do szkła, metali, tworzyw, sztucznych oraz papieru i tektury, jak również odzysku energii z odpadów zgodnego z wymogami ochrony Środowiska,
- GO3. Zmniejszenie ilości odpadów kierowanych na składowiska odpadów,
- GO4. Wylimitowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów.

Ochrona przyrody i krajobrazu (OP)

Cel długoterminowy do roku 2019

Ochrona, odtwarzanie i zrównoważone użytkowanie różnorodności biologicznej i georóżnorodności.

Cele krótkoterminowe do roku 2015

- OP1. Pogłębianie wiedzy o zasobach przyrodniczych województwa,
- OP2. Stworzenie organizacyjnych i prawnych warunków i narzędzi dla ochrony przyrody,
- OP3. Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazowej poprzez zachowanie lub odtworzenie właściwego stanu ekosystemów i siedlisk oraz populacji gatunków zagrożonych,
- OP4. Ochrona i odtwarzanie różnorodności biologicznej systemów leśnych,
- OP5. Zmiana struktury gatunkowej i wiekowej lasów, odnowienie uszkodzonych ekosystemów leśnych,
- OP6. Edukacja leśna społeczeństwa, dostosowanie lasów do pełnienia zróżnicowanych funkcji przyrodniczych i społecznych,
- OP7. Identyfikacja zagrożeń lasów i zapobiegania ich skutkom.

Ochrona przed hałasem (H)

Cel długoterminowy do roku 2019

Zmniejszenie uciążliwości hałasu poprzez obniżenie jego natężenia do poziomu obowiązujących standardów.

Cele krótkoterminowe do roku 2015

- H1. Monitoring hałasu i ocena stopnia narażenia mieszkańców województwa na ponadnormatywny hałas.

Ochrona przed polami elektromagnetycznymi (PEM)

Cel długoterminowy do roku 2019

Ochrona przed negatywnym oddziaływaniem pól elektromagnetycznych.

Cele krótkoterminowe do roku 2015

- PEM1. Utrzymanie poziomów promieniowania elektromagnetycznego poniżej wartości dopuszczalnych.

Odnawialne źródła energii (OZE)

Cel długoterminowy do roku 2019

Ograniczanie zużycia energii oraz zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii.

Cele krótkoterminowe do roku 2015

- OZE1. Zwiększenie wykorzystania niekonwencjonalnych źródeł energii.

Przeciwdziałanie poważnym awariom przemysłowym (PAP)

Cel długoterminowy do roku 2019

Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków.

Cele krótkoterminowe do roku 2015

- PAP1. Minimalizacja ryzyka wystąpienia poważnych awarii,
- PAP2. Minimalizacja skutków wystąpienia poważnych awarii.

Kopaliny (K)

Cel długoterminowy do roku 2019

Zrównoważona gospodarka zasobami naturalnymi.

Cele krótkoterminowe do roku 2015

K1. Minimalizacja strat w eksploatowanych złożach oraz ochrona środowiska przed negatywnym oddziaływaniem przemysłu wydobywczego.

Degradacja powierzchni ziemi i gleb (GL)

Cel długoterminowy do roku 2019

Ochrona powierzchni ziemi przed negatywnym oddziaływaniem oraz rekultywacja terenów zdegradowanych.

Cele krótkoterminowe do roku 2015

GL1. Zagospodarowanie powierzchni ziemi zgodne z zasadami zrównoważonego rozwoju

GL2. Inwentaryzacja i rekultywacja gleb zdewastowanych i zdegradowanych

GL3. Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem rolnictwa i innych rodzajów działalności gospodarczej.

Współpraca transgraniczna (WT)

Cel długoterminowy do roku 2019

Prowadzenie wspólnych, transgranicznych działań związanych z ochroną środowiska i ochroną przeciwpowodziową.

Cele krótkoterminowe do roku 2015

WT1. Realizacja działań z zakresu ochrony środowiska i ochrony przeciwpowodziowej w ramach podpisanych umów o współpracy transgranicznej.

Edukacja ekologiczna (EE)

Cel długoterminowy do roku 2019

Propagowanie właściwych zachowań i postaw dotyczących środowiska naturalnego.

Cele krótkoterminowe do roku 2015

EE1. Promowanie właściwych zachowań w zakresie zużycia i zanieczyszczeń wody, gospodarki odpadami oraz ochrony powietrza.

EE2. Rozwijanie działań z edukacji ekologicznej na obszarach cennych przyrodniczo.

EE3. Stworzenie warunków dla rozwoju bazy edukacji ekologicznej.

Powyższe cele zgodne są z celami zawartymi w Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Dobiegniew na lata 2013-2016 z perspektywą na lata 2016-2020 r.

1.3.4 Dokumenty regionalne i lokalne

Najważniejszymi dokumentami, z jakimi spójny musi być POŚ, są:

- Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Lubuskiego na lata 2012-2017 z perspektywą do 2020 r.,
- Lubuski Regionalny Program Operacyjny na lata 2007-2013,
- Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego dla Powiatu Strzelecko – Drezdeneckiego do roku 2015,
- Strategia Rozwoju Gminy Dobiegniew na lata 2007 – 2017.

1.4 Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy

Prognoza oddziaływania na środowisko została opracowana stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowana do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu. Przy sporządzaniu prognozy oddziaływania na środowisko wykorzystano najaktualniejsze dane oraz informacje o środowisku jakie są dostępne, które pozyskane zostały z Urzędu Miejskiego w Dobiegniewie, Starostwa Powiatowego w Strzelcach Krajeńskich, dane Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Zielonej Górze, dane zgromadzone przez Główny Urząd Statystyczny, Okręgową Stację Chemiczno Rolniczą w Gorzowie Wielkopolskim oraz inne jednostki.

Podczas opracowywania Prognozy oddziaływania na środowiska dokonano oceny aktualnego stanu środowiska przyrodniczego Miasta i Gminy Dobiegniew. Ponadto przedstawiono wpływ realizacji ustaleń projektu aktualizacji Programu ochrony środowiska na poszczególne elementy środowiska, tj.: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki oraz dobra materialne, przy jednoczesnym uwzględnieniu zależności między tymi elementami oraz oddziaływaniami na te elementy.

1.5 Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Wprowadzanie w życie rozwiązań przewidzianych w przedmiotowym Programie Ochrony Środowiska wymaga stałego monitorowania oraz szybkiej reakcji w przypadku pojawiania się rozbieżności pomiędzy projektowanymi rezultatami a stanem rzeczywistym. Podstawą właściwej oceny wdrażania założeń programu ochrony środowiska, a także określenia problemów w osiągnięciu założonych celów jest prawidłowy system sprawozdawczości, oparty na zestawie określonych wskaźników. Powinien on zapewnić stałą kontrolę jakości zarządzania środowiskiem, planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych oraz ułatwiać funkcjonowanie systemu wydawania decyzji, udzielania zezwoleń i egzekucji.

Dla prawidłowego przebiegu monitoringu realizacji celów i zadań Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Dobiegniew niezbędna jest okresowa wymiana informacji, zwłaszcza pomiędzy Urzędem Miejskim, a innymi jednostkami funkcjonującymi na terenie Gminy, dotycząca stanu środowiska oraz stopnia zaawansowania realizacji poszczególnych zadań.

Monitoring obejmuje dwa podstawowe rodzaje kontrolowania zmian, które najogólniej można określić jako:

- monitoring ilościowy,
- monitoring jakościowy.

Ujęcie ilościowe – obrazuje prognozę zmian konkretnych wielkości (wskaźników). Nie do wszystkich elementów środowiska da się przypisać wskaźniki (nie wszystkie dane są dostępne), aby dokonać prognozy ilościowej w niektórych elementach środowiska. Do prognozowania zmian wskaźników w przyszłości wykorzystano informacje o dynamice zmian tych wskaźników w przeszłości, nakładów w okresach poprzednich i planowanych do poniesienia (uwzględniono fakt, iż część zaplanowanych nakładów w poprzednim okresie nie została zrealizowana), oraz wymogi UE.

Ujęcie jakościowe – dla elementów środowiska, dla których nie można prognozować określonych wskaźników lub jest to utrudnione, wykorzystano ocenę jakościową, która stanowi jednocześnie uzupełnienie do oceny ilościowej. Listę tę można ewentualnie w przyszłości uzupełnić o pojedyncze nowe wskaźniki dotyczące jakości środowiska. Wskazane byłoby także podanie, które wskaźniki służą do monitorowania konkretnych celów Programu.

2 Analiza zawartości Programu Ochrony Środowiska

Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Dobiegniew została sporządzona jako realizacja obowiązujących przepisów Prawa Ochrony Środowiska, które wskazują iż powinna ona następować nie rzadziej niż co 4 lata. Celem tego dokumentu jest wytyczenie nowych kierunków w zakresie ochrony środowiska uwzględniających wymagania prawne, społeczne i gospodarcze.

Zaktualizowany dokument zawiera analizę istniejącego stanu, prognozuje jego zmiany, definiuje cele i kierunki działań zmierzające do poprawy stanu istniejącego, a także określa konkretne działania do realizacji, określając ich szacunkowy koszt, potencjalne źródło finansowania oraz podmioty odpowiedzialne za realizację. W odniesieniu do stwierdzonych problemów środowiskowych, określono strategię ochrony środowiska.

2.1 Ogólna charakterystyka gminy

Gmina Dobiegniew położona jest w północno-wschodniej części województwa lubuskiego, na pograniczu Pojezierza Dobiegniewskiego i Równiny Drawskiej. Ludność miasta i gminy liczy 6 920 stałych mieszkańców, oraz 133 mieszkańców czasowych (stan wg UG na 31.12.2011 r.). Miasto i Gmina Dobiegniew zajmuje obszar 35 127 ha, w tym miasto 560 ha. Powierzchnia miasta i gminy zajmuje 28,2% powierzchni powiatu i 2,5% powierzchni województwa lubuskiego. Północno-zachodni skraj gminy zajmuje południowa część Drawieńskiego Parku Narodowego.

Dobiegniew to gmina graniczna województwa lubuskiego: graniczy z województwami wielkopolskim i zachodniopomorskim. Sąsiadami Dobiegniewa są gminy: na północy Bierzwnik i Drawno, na wschodzie Człopa i Krzyż Wlkp., na południu Drezdenko, a na zachodzie Strzelce Krajeńskie.

W skład gminy wchodzi miasto Dobiegniew i 13 sołectw: Chomętowo, Głusko, Grąsy, Lubiewko, Ługi, Mierzęcín, Osiek, Ostrowiec, Radęcín, Sarbinowo, Słonów, Słówin, Wołogoszcz. Ogółem (łącznie z miastem) na terenie gminy znajdują się 54 miejscowości, w tym 24 wsie.

W samym mieście jest Jezioro Wielgie z kąpieliskiem; rzeka Mierzęcka Struga przepływająca przez miasto jest dopływem rzeki Drawy. W odległości 1 km od głównej trasy nr 22 (biegnącej z Berlina-Gdańsk-Królewiec) w północno-zachodniej części gminy leży grupa jezior z największym jeziorem Osiek (pow. 6,1 km, długość 10 km, głębokość do 35 m, długość brzegów 28 km).

2.1.1 Infrastruktura drogowa

Na terenie Miasta i Gminy znajdują się dwie trasy dróg wojewódzkich: nr 160 Suchań - Miedzichowo i nr 161 Dobiegniew – Przeborowo. Przechodząca przez obszar gminy droga krajowa nr 22, łącząca dwa sąsiadujące powiaty: gorzowski i wałecki, stanowi odcinek trasy Berlin - Tczew - Gdańsk.

Według Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego obecnie istniejąca droga krajowa nr 22 nie spełnia oczekiwań społeczności gmin przez które przebiega, ze względu na wzmożony ruch drogowy jaki nią się odbywa. Parametry tej drogi i jej stan techniczny powinien ulec poprawie, aby odpowiadać natężeniu ruchu i spełniać wymagania bezpieczeństwa ruchu drogowego. Planowana przebudowa powinna w efekcie doprowadzić do uzyskania przez nią w przyszłości parametrów drogi ekspresowej, które zapewniłyby właściwą obsługę transportu drogowego w północnej części województwa i połączenie z sąsiednimi województwami (wielkopolskim i zachodniopomorskim oraz pomorskim) oraz terenem Niemiec.

Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad w Zielonej Górze planuje szereg działań do realizacji na drodze krajowej nr 22 za łączną kwotę ponad 144 mln zł, z czego 66 mln zł przeznaczone będzie na odcinki przebiegające przez teren Miasta i Gminy Dobiegniew.

Przez teren gminy przebiega trasa kolejowa nr 351 Poznań – Szczecin. Stacja w Dobiegniewie jest najważniejszą stacją na odcinku przebiegającym przez województwo lubuskie - zatrzymują się tu bowiem nie tylko pociągi osobowe, ale również część dalekobieżnych.

2.1.2 Wodociągi i kanalizacja

Miasto i Gmina Dobiegniew ma stosunkowo dobrze rozwiniętą sieć wodociągową. Długość sieci wynosi ogółem 74,5 km, do gospodarstw domowych prowadzi 1080 przyłączy wodociągowych. Woda dostarczana jest do 6 797 mieszkańców, oznacza to że korzysta z sieci 96% ludności. Pozostali mieszkańcy korzystają z przydomowych studni. Stan sieci wodociągowej można ocenić jako dobry. Miasto Dobiegniew oraz miejscowości Rolewice i Urszulanka są zaopatrywane w wodę z stacji uzdatniania wody w Dobiegniewie. Pozostały teren zaopatrywany jest w wodę z hydroforni Radęcin, Słowin, Chomętowo, Ługi, Słonów, Mierzęcin, Wołogoszcz, Osiek, Podlesiec, które administruje PUK „KOMUNALNI” w Dobiegniewie.

Oprócz ujęć publicznych, na terenie gminy zlokalizowane są również 3 ujęcia indywidualne:

- Indywidualne ujęcie wody Głusko,
- Indywidualne ujęcie wody Mierzęcin „PAŁAC”,
- Indywidualne ujęcie wody Sitnica.

Długość sieci kanalizacyjnej z przyłączami na terenie Miasta i Gminy w 2012 r. wynosiła 85,24 km, natomiast bez przyłączy 72,65 km. Liczba przyłączy wodociągowych prowadzących do budynków wynosi 782, natomiast liczba mieszkańców podłączonych do sieci kanalizacyjnej to 5 907 osób. Oznacza to, że z sieci kanalizacyjnej na terenie gminy korzysta 84% mieszkańców.

Na terenie Miasta i Gminy Dobiegniew funkcjonują obecnie dwie oczyszczalnie ścieków. Oczyszczalnia ścieków komunalnych w Dobiegniewie położona jest w południowo- wschodniej części Dobiegniewa, obsługuje teren całej Gminy. Najbliższe zabudowania mieszkalne zlokalizowane są w odległości około 500 m na północ od oczyszczalni. Druga oczyszczalnia należąca do Nadleśnictwa Głusko, obsługuje wyłącznie tą miejscowość. Jest to oczyszczalnia trzcinowo – korzeniowa o przepustowości 30 m³/d.

Wojewoda Lubuski wyznaczył na terenie Miasta i Gminy Dobiegniew Aglomerację Dobiegniew, uchwałą nr XIX/126/2008 Rady Miejskiej Dobiegniew z dnia 22 kwietnia 2008 r., w skład której wchodzi miejscowości: Dobiegniew, Rolewice, Urszulanka, Chomętowo, Osiek, Ługi, Radęcin, Kowalec, Lipinka, Starczewo, Słowin, Mierzęcin, Słonów, Grąsy i Ostrowiec, o równoważnej liczbie mieszkańców 6 083, z oczyszczalnią ścieków w Dobiegniewie. Aglomeracja została wyznaczona jako aglomeracja priorytetowa dla wypełnienia wymogów Traktatu Akcesyjnego.

2.1.3 Zaopatrzenie w ciepło i energię

Zarówno Miasto, jak i pozostała część Gminy Dobiegniew nie korzystają z sieci gazowej, nie planuje się również jej zgazyfikowania.

Na terenie Miasta Dobiegniewa znajdują się dwie kotłownie centralne:

- Kotłownia przy ul. Szkolnej o mocy 2x600 kW, wykorzystująca węgiel, dostarcza ciepło w postaci CO i CWU do budynków i instytucji takich jak:
 - ul. Szkolna 1,
 - ul. Gdańska numery 2, 3, 4, 5, 6, 7,
 - ul. Jedności Robotniczej 1,
 - ul. Staszica 7 i 8 ,
 - ul. Spółdzielcza 1,
 - Szkoła Podstawowa w Dobiegniewie.
- Kotłownia przy ul. Mickiewicza 3 o mocy 2x250, wykorzystująca węgiel, dostarcza ciepło w postaci CO i CWU do budynków przy:
 - ul. Wojska Polskiego 13,
 - ul. Mickiewicza 3, 4A i 37.

Dla pozostałych obszarów gminy zaopatrzenie mieszkańców w ciepło oparte jest na indywidualnych źródłach ciepła i kotłowniach zakładowych. W przeważającej części źródła ciepła opalane są paliwem stałym (węgiel, drewno). W niewielkiej części kotłowni jako paliwo wykorzystywany jest olej opałowy lub gaz ziemny. Ze względu na brak zwartej zabudowy i większej ilości potencjalnych odbiorców ciepła ze źródeł skupionych nie wydaje się uzasadniona budowa sieci ciepłowniczej na terenie gminy.

2.1.4 Ochrona przyrody

Gmina Dobiegniew odznacza się wysokimi walorami przyrodniczymi, w tym krajobrazowymi, ze względu na wysoką bioróżnorodność oraz mnogość form ukształtowania terenu będącą rezultatem procesów i zjawisk przyrodniczych kształtujących oblicze tego terenu przed kilkunastoma tysiącami lat (procesy glacialne i fluwioglacjalne).

Opisu poszczególnych form ochrony przyrody występujących na terenie Gminy dokonano w rozdziale 3.1 Programu Ochrony Środowiska w oparciu o wykazy i charakterystyki opublikowane przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim.

Na terenie Gminy znajdują się:

- **Drawieński Park Narodowy**, posiadający charakterystyczne żyzne i kwaśne buczyny, do dziś dobrze zachowane w dolinie rzeki Drawy i na zachód od niej. Powierzchniowo przeważają jednak lasy sosnowe, będące wynikiem gospodarki leśnej prowadzonej niegdyś na tych terenach. W Parku występują także bardzo cenne przyrodniczo: grądy, olsy, łągi oraz bory i brzeziny bagienne.

W Drawieńskim Parku Narodowym i jego najbliższym otoczeniu zinwentaryzowano ponad 900 gatunków roślin naczyniowych, w tym gatunki chronione: lipiennik Loesela, kruszczyk rdzawoczerwony, rosiczka okrągłolistna, rosiczka długolistna, jarzab brekinia, lilia złotogłów, wawrzynek wilczełyko, chamedafne północna i inne. Stwierdzono również występowanie ok. 200 gat. mszaków, porostów i grzybów, ponad 400 gat. bezkręgowców oraz ponad 200 gat. kręgowców.

- **2 rezerwaty przyrody**: „Torfowisko Osowiec” i „Flisowe Źródlika”,
- **Obszary chronionego krajobrazu**: „Puszcza Drawska”,
- 7 użytków ekologicznych,
- 27 pomniki przyrody,
- **Obszary Natura 2000**:

„Lasy Bierzwnickie” Obszar złożony jest z dwóch fragmentów, rozdzielonych pasmem zagospodarowanego terenu rolniczego z rozproszonym osadnictwem. Obejmuje fragment Puszczy Drawskiej ograniczony do zwartej kompleksu buczyn i lasów dębowych. Szczególnie dobrze zachowane, w starszych klasach wiekowych, są kwaśne i żyzne buczyny w rejonie Sowińca, urozmaicone licznymi śródleśnymi oczkami wodnymi, a także buczyny w okolicy Rębusza i nad jez. Bierzwnik. Jeziora klasyfikowane są jako ramienicowe, m.in. duże jez. Bierzwnik z wyspą, porośniętą lasem lipowym. W kilku miejscach nad jeziorami wykształciły się szuwały kłoci wiechowatej. Znajdują się tu też fragmenty lasów grądowych - np. grąd lipowy na wyspie jez. Bierzwnik. W okolicy Chłopowa i nad jez. Bierzwnik oraz na pd od Jagliska znajdują się pozostałości torfowisk wysokich, otoczonych borami i brzezynami bagiennymi na torfach. W okolicy Zieleniewa utrzymują się ciepłe murawy napiaskowe. na dobrze wykształconym wale ozowym.

W obszarze i jego bezpośrednim sąsiedztwie także cenne elementy kulturowe: założenie pocysterskiego opactwa w Bierzwniku.

„Uroczyska Puszczy Drawskiej” Ostoja obejmuje większą część dużego kompleksu leśnego na równinie sandrowej, położonej w środkowym i dolnym biegu rzeki Drawy. W lasach dominują drzewostany sosnowe, jednak duży jest udział buczyn i dąbrów; niektóre ich płaty mają charakter zbliżony do naturalnego. W miejscach, gdzie teren jest pofałdowany, wzgórza osiągają wysokość do 121 m. Najcenniejszym przyrodniczo obszarem jest centralna część ostoi, położona w widłach rzek: Drawy i Płocicznej. Są tu liczne jeziora (największym z nich jest J. Ostrowieckie - 370 ha). W rzeźbie terenu odznaczają się meandry obu rzek, obramowane wysokimi skarpami.

Charakterystyczną cechą tych rzek jest bystry prąd wywołany silnym spadkiem terenu. Ich koryta i doliny zachowały charakter zbliżony do naturalnego. Jeziora są zróżnicowane pod względem trofizmu wód, od dystroficznych przez mezotroficzne do eutroficznych.

Na terenie ostoi rozproszone są liczne, małopowierzchniowe ale bardzo cenne torfowiska przejściowe i kilka dobrze zachowanych torfowisk alkalicznych.

„Lasy Puszczy Nad Drawą” Obszar obejmuje większą część dużego kompleksu leśnego na równinie sandrowej, położonej w środkowym i dolnym biegu rzeki Drawy. W lasach dominują bory sosnowe z domieszką brzozy, dębu i topoli. Zostały one znacznie przekształcone w wyniku prowadzenia gospodarki leśnej na tym terenie przez kilkaset lat. Jednakże pewne fragmenty lasów np. Melico-Fagetum, Luzulo pilosae – Fagetum zachowały swój naturalny charakter. W miejscach, gdzie teren jest pofalowany, wzgórza osiągają wysokość do 220 m. Najcenniejszym przyrodniczo obszarem jest centralna część ostoi, położona w widłach rzek: Drawy i Płocicznej. Są tu liczne jeziora (największym z nich jest J. Ostrowieckie – 370 ha). W rzeźbie terenu odznaczają się meandry obu rzek, obramowane wysokimi skarpami.

Charakterystyczną cechą tych rzek jest bystry prąd wywołany silnym spadkiem terenu. Ich koryta i doliny zachowały charakter zbliżony do naturalnego. Jeziora są zróżnicowane pod względem trofizmu wód, od dystroficznych przez mezotroficzne do eutroficznych.

2.1.5 Lasy

Lasy Gminy Dobiegniew położone są na terenie Puszczy Drawskiej i Gorzowskiej, reprezentując dzielnicę Pojezierzy Wałecko-Myśliborskich krainy Bałtyckiej.

Do najważniejszych gatunków drzew na terenie Gminy należą sosna, dąb, buk, olsza czarna i jesion. Zależnie od warunków siedliska tworzą drzewostany jedno lub wielogatunkowe. Lasy na terenie Gminy tworzą wszystkie siedliskowe typy lasu m.in. bór świeży, bór mieszany oraz bór suchy.

W Gminie lasy występują na obszarze 21 729,7 ha, co stanowi 60,1% powierzchni całej Gminy. Na tle średniej lesistości powiatu (49,7 %) jest to wynik bardzo korzystny.

Zasady ochrony lasów reguluje ustawa o lasach, która zadania w tym zakresie powierza w odniesieniu do lasów państwowych właściwym nadleśnictwom. Lasy Gminy Dobiegniew w zdecydowanej większości są lasami państwowymi, nadzorowanymi przez cztery nadleśnictwa Bierzwnik, Głusko, Smolarz i Strzelce Krajeńskie. W poniższej tabeli przedstawiono zmiany w powierzchni lasów w latach 2007 – 2011.

Tabela 1 Powierzchnia gruntów leśnych na terenie Gminy Dobiegniew w latach 2007 – 2011

	2007	2008	2009	2010	2011
Powierzchnia gruntów leśnych ogółem [ha]	21566,7	21573,8	21573,8	21633,1	21729,7
Lesistość [%]	59,6	59,6	59,6	59,8	60,1
Grunty leśne publiczne ogółem [ha]	21424,7	21428,8	21428,7	21467,2	21486,8
Grunty leśne publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych [ha]	16729,4	16733,5	16733,4	16771,9	16789,5
Grunty leśne prywatne [ha]	142,0	145,0	145,0	165,9	242,9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS

2.1.6 Kopaliny

Teren Gminy Dobiegniew znajduje się na pograniczu niecki szczecińskiej i antyklinorium kujawsko-pomorskiego. Na całej powierzchni występują głównie piaski i żwiry, z których zbudowane są rozległe równiny sandrowe (wschodnia i północna część gminy). W okolicy miasta Dobiegniew występują gliny zwałowe, piaski oraz ily. W rejonie miejscowości Słonów znajdują się niewielkie połacie piasków, żwirów i głazów moren czołowych natomiast nieopodal Słowina i Radecina eluvia glin zwałowych.

W dnach dolin rzecznych, rynien jeziornych i w obniżeniach bezodpływowych zalegają piaski i żwiry, namuły, osady organiczne i torfy.

Obecnie nie prowadzi się eksploatacji złóż kopaliny na terenie Gminy. Czwartorzędowe złożo kredy „Wołogoszcz” zaniechało eksploatacji, natomiast złożo kredy jeziornej „Osiek” skreślono z bilansu zasobów.

2.2 Główne cele

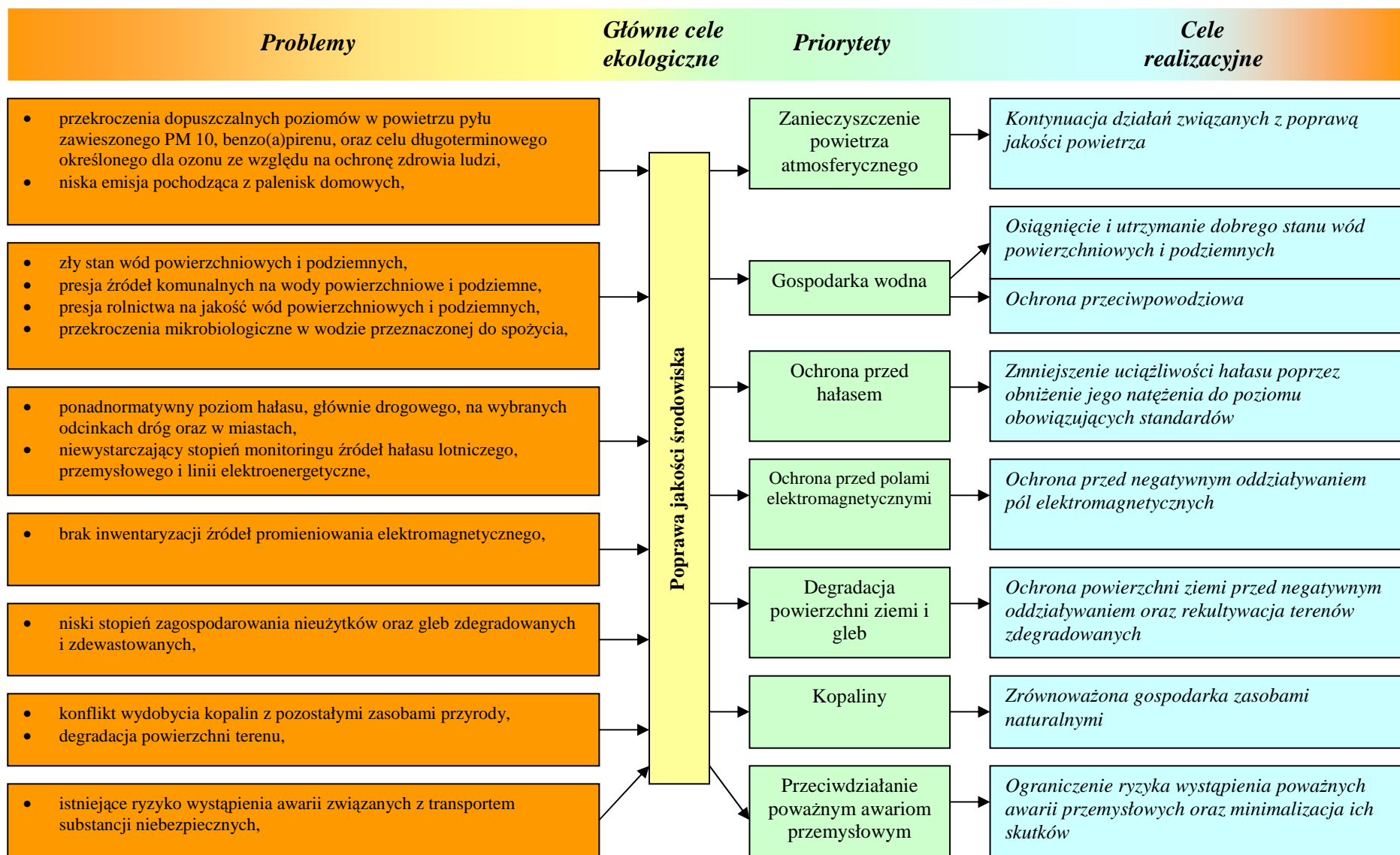
Kierując się przeprowadzoną analizą stanu środowiska przyrodniczego Miasta i Gminy Dobiegniew, występującymi problemami, oraz stanem realizacji planowanych działań wyznaczono główne cele, priorytety, oraz cele realizacyjne w zakresie ochrony środowiska.

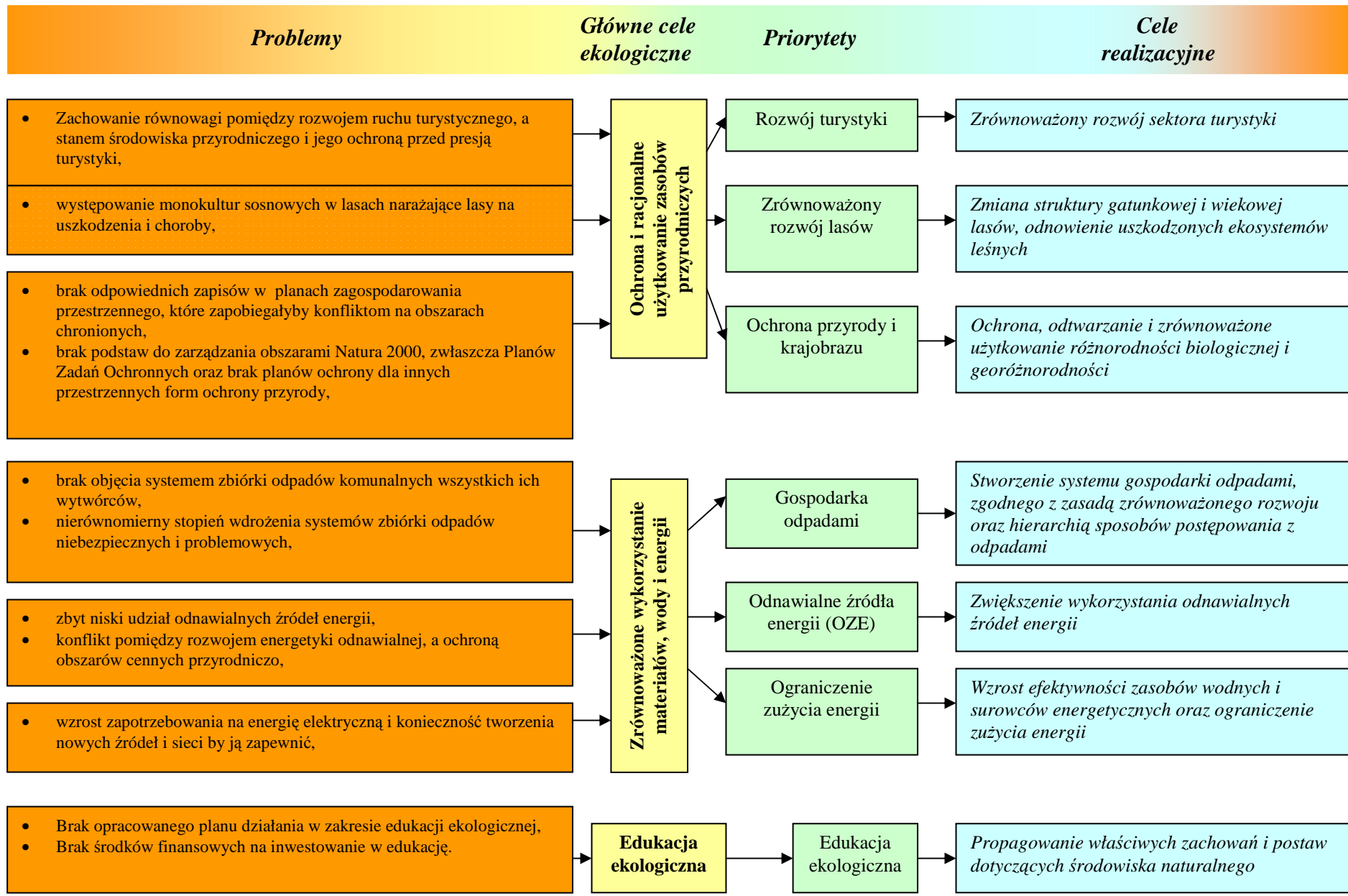
Na poniższym schemacie zaznaczono w jaki sposób powstały cele Programu ochrony środowiska wynikające z występujących problemów na terenie gminy.

Sformułowane 3 główne cele ekologiczne posiadają charakter stałych dążeń i będą osiągnięte w perspektywie długoterminowej, czyli do 2020 roku. Spełniają one rolę osi priorytetowych – wyznaczają jednocześnie grupy celów realizacyjnych. Uszeregowano je w kolejności odpowiadającej randze problemów ekologicznych regionu, oraz całego województwa:

- 1) Poprawa jakości środowiska ekologicznego,
- 2) Ochrona i racjonalne użytkowanie zasobów przyrodniczych,
- 3) Zrównoważone wykorzystanie materiałów, wody i energii,
- 4) Edukacja ekologiczna.

Poszczególne cele realizacyjne będą urzeczywistniane poprzez realizację konkretnych działań i ich grup. W rozdziale 4 Prognozy przedstawiono szczegółowo przewidywane oddziaływanie na środowisko poszczególnych zadań.

2.3 Główne cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym oraz ich uwzględnienie podczas opracowywania Programu

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu.

Cele Wspólnotowe

Cele polityki UE w dziedzinie środowiska naturalnego zostały określone w art. 191 ust 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej w sposób następujący:

- zachowanie, ochrony i poprawy jakości środowiska naturalnego,
- ochrona zdrowia człowieka,
- ostrożne i racjonalne wykorzystanie zasobów naturalnych,
- promowanie na płaszczyźnie międzynarodowej środków zmierzających do rozwiązywania regionalnych lub światowych problemów środowiska naturalnego, w szczególności zwalczania zmian klimatu.

Realizacja powyższych celów odbywa się poprzez wdrażanie w obszarze UE następujących zasad:

- zasada wysokiego poziomu ochrony,
- zasada przezorności (ostrożności),
- zasada stosowania działań zapobiegawczych (zasada prewencji),
- zasada naprawiania szkód przede wszystkim u źródła,
- zasada „zanieczyszczający płaci”
- zasada integracji wymagań środowiskowych przy ustalaniu i realizacji innych polityk i działań UE.

Cele międzynarodowe

Unia Europejska jest niekwestionowanym liderem działań międzynarodowych na rzecz ochrony środowiska i zachowania zasobów naturalnych. Jednym z celów polityki Unii w dziedzinie środowiska naturalnego jest promowanie na płaszczyźnie międzynarodowej środków zmierzających do rozwiązywania regionalnych lub światowych problemów środowiska naturalnego, w szczególności zwalczania zmian klimatu (art. 191 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE)). Ponadto art. 191 ust 4 TFUE stanowi, że w zakresie swoich odpowiednich kompetencji Unia i Państwa Członkowskie współpracują z państwami trzecimi i kompetentnymi organizacjami międzynarodowymi. Warunki współpracy Unii mogą stanowić przedmiot umów między Unią i zainteresowanymi stronami trzecimi.

- Współpraca dwustronna,
- Współpraca wielostronna,
- Finansowanie projektów środowiskowych w krajach trzecich.

Jako priorytetowe uznaje się m. in.: działania dotyczące problemów w zakresie zwalczania zmian klimatu, różnorodności biologicznej, procesu pustynnienia, lasów, degradacji gleby, rybołówstwa i zasobów morskich, zgodności z normami ochrony środowiska, należytego gospodarowania substancjami chemicznymi i odpadami, zapobiegania zanieczyszczeniu powietrza, zrównoważonej produkcji i konsumpcji oraz migracji związanej ze środowiskiem, działania na rzecz propagowania właściwego gospodarowania lasami i walki z nielegalnym wyrębem, działania na rzecz zwiększenia efektywnego wykorzystania energii oraz zastąpienia szczególnie szkodliwych źródeł energii przez inne mniej szkodliwe.

Cele krajowe

Przy sporządzaniu programów ochrony środowiska należy uwzględnić ustalenia zawarte w następujących krajowych regulacjach prawnych:

- Programie wykonawczym do II Polityki Ekologicznej Państwa,
- Polityce Ekologicznej Państwa na lata 2003 - 2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007-2010,
- Polityce Ekologicznej Państwa w latach 2009 - 2012 z perspektywą do roku 2016,
- Programie Ochrony Środowiska Województwa Lubuskiego.

Przy sporządzaniu gminnych programów ochrony środowiska:

- muszą być uwzględniane wszystkie wymagania obowiązujących przepisów prawnych, dotyczących ochrony środowiska i racjonalnego wykorzystania zasobów naturalnych;
- powinny być brane pod uwagę także różne programy rządowe, dotyczące ochrony środowiska i racjonalnego wykorzystania zasobów naturalnych, m.in.: KPZL, KPOŚK, KPGO, KPUA i inne.

Uwarunkowania wynikające z Polityki Ekologicznej Państwa:

Zasady polityki ekologicznej

Zasady polityki ekologicznej państwa są zasadami, na których oparta jest również strategia ochrony środowiska gminy, a także dokumentów nadrzędnych do programu gminnego – programu powiatowego oraz wojewódzkiego. Oprócz zasady zrównoważonego rozwoju jako nadrzędnej uwzględniono szereg zasad pomocniczych i konkretyzujących, m.in.:

Zasadę prewencji, oznaczającą w szczególności:

- zapobieganie powstawaniu zanieczyszczeń poprzez stosowanie najlepszych dostępnych technik (BAT),
- recykling, czyli zamykanie obiegu materiałów i surowców, odzysk, energii, wody i surowców ze ścieków i odpadów oraz gospodarcze wykorzystanie odpadów zamiast ich składowania,
- zintegrowane podejście do ograniczania i likwidacji zanieczyszczeń i zagrożeń zgodnie z zaleceniami Dyrektywy Rady 96/61/WE w sprawie zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i kontroli (tzw. dyrektywa IPPC),
- wprowadzanie pro-środowiskowych systemów zarządzania procesami produkcji i usługami, zgodnie z ogólnosięciowymi i europejskimi wymogami w tym zakresie, wyrażonymi m.in. w standardach ISO 14000 i EMAS, programach czystszej produkcji i odpowiedzialność i troska itp.

Zasadę „zanieczyszczający płaci” odnoszącą się do odpowiedzialności za skutki zanieczyszczenia i stwarzania innych zagrożeń. Odpowiedzialność tę ponosić powinny wszystkie jednostki użytkujące środowiska a więc także konsumenci, zwłaszcza, gdy mają możliwość wyboru mniej zagrażających środowisku dóbr konsumpcyjnych.

Zasadę integracji polityki ekologicznej z politykami sektorowymi, oznaczającą uwzględnienie w politykach sektorowych celów ekologicznych na równi z celami gospodarczymi i społecznymi.

Zasadę regionalizacji, oznaczającą m.in. skoordynowanie polityki regionalnej z regionalnymi ekosystemami w Europie.

Zasadę subsydiarności, wynikającą m.in. z Traktatu o Unii Europejskiej a oznaczającą przekazywanie części kompetencji i uprawnień decyzyjnych dotyczących ochrony środowiska na właściwy szczebel regionalny lub lokalny tak, aby był on rozwiązywany na najniższym szczeblu, na którym może zostać skutecznie i efektywnie rozwiązany.

Zasadę skuteczności ekologicznej i efektywności ekonomicznej odnoszącą się do wyboru planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych ochrony środowiska a następnie do oceny osiągniętych wyników a oznaczającą potrzebę minimalizacji nakładów na jednostkę uzyskanego efektu.

Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013 (NSRO) – Narodowa Strategia Spójności Jest to dokument opracowany w celu realizacji w latach 2007-2013 na terytorium Polski polityki spójności Unii Europejskiej. NSRO prezentuje strategię rozwoju społeczno-gospodarczego kraju, w tym cele polityki spójności w Polsce w latach 2007-2013 oraz określa system wdrażania funduszy unijnych w ramach budżetu Wspólnoty na lata 2007–2013. Dokument został przygotowany w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego i zaakceptowany przez Komisję Europejską 9 maja 2007 r. Cel główny NSRO (Narodowej Strategii Spójności) to: tworzenie warunków dla wzrostu konkurencyjności gospodarki polskiej opartej na wiedzy i przedsiębiorczości zapewniającej wzrost zatrudnienia oraz wzrost poziomu spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej. Koszty realizacji NSRO wyniosą około 85,6 mld euro.

NSRO wdrażane są poprzez programy operacyjne, m.in. Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko.

3 Stan środowiska

Pełna analiza stanu środowiska przyrodniczego Miasta i Gminy Dobiegniew dokonana została w rozdziałach 3 i 4 analizowanego Programu w oparciu o wyniki badań i kontroli przeprowadzonych w latach 2009-2011 przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze. Badania stanu środowiska prowadzone są od wielu lat i uwzględniają różnorodne komponenty środowiska.

3.1 Istniejący stan środowiska oraz problemy jego ochrony istotne z punktu widzenia realizacji Programu

3.1.1 Zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego

Głównym źródłem emisji zanieczyszczeń do powietrza w województwie lubuskim jest tzw. emisja antropogeniczna, wynikająca z działalności ludzi. Naturalne procesy zachodzące w przyrodzie (emisja naturalna) mają znaczenie marginalne i w niewielkim stopniu oddziałują na jakość powietrza atmosferycznego. Emisja antropogeniczna obejmuje emisję z zakładów przemysłowych i energetycznych, tzw. emisję niską - z gospodarki komunalnej (kotłownie, indywidualne paleniska domowe i prywatne zakłady) oraz emisję komunikacyjną. Według danych Urzędu Statystycznego w 2011 r. emisja pyłów na obszarze województwa lubuskiego z zakładów zaliczanych do szczególnie uciążliwych wyniosła 1,4 tys. Mg, co stanowiło 2,2% ogólnej masy emitowanych zanieczyszczeń pyłowych na terenie Polski. Na obszarze Gminy Dobiegniew znajduje się tylko jeden zakład, który ma znaczący udział w emisji zanieczyszczeń. „STOLK” Sp. z o.o. mający swoją siedzibę przy ul. Wojska Polskiego 14 w Bornym Sulinowie, emituje zanieczyszczenia z obiektu zlokalizowanego w Niwach, na terenie Gminy Dobiegniew. Substancją zanieczyszczającą jest pył, którego roczna emisja wynosi 1,81 Mg/ rok, z czego 0,49 Mg/ rok stanowi pył do 10µm.

Ocenę jakości powietrza w województwie lubuskim wykonano w oparciu o wyniki badań emisji zanieczyszczeń powietrza przeprowadzonych w 2011 r. na terenie województwa przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze. Na terenie Miasta i Gminy Dobiegniew nie zlokalizowano punktu pomiarowego, jednak wyniki badań wykonane w Sulęcinie i Wschowie są wynikami reprezentatywnymi dla całej strefy lubuskiej, która obejmuje swoim zasięgiem cały obszar województwa, oprócz miasta Gorzowa Wielkopolskiego i Zielonej Góry.

W poniższej tabeli przedstawiono klasy wynikowe stężeń poszczególnych zanieczyszczeń z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia.

Tabela 2 Klasyfikacja stref jakości powietrza w strefie lubuskiej w 2011 r. z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia.

<i>Strefa lubuska</i>	
<i>Rodzaj zanieczyszczenia</i>	<i>Symbol klasy dla obszaru strefy</i>
<i>SO₂</i>	A
<i>NO₂</i>	A
<i>PM10</i>	C
<i>Pb w pyle PM10</i>	A
<i>benzen</i>	A
<i>CO</i>	A
<i>O₃</i>	A/ D2*
<i>As w pyle PM10</i>	C
<i>Cd w pyle PM10</i>	A
<i>Ni w pyle PM10</i>	A
<i>Pył PM2,5</i>	A
<i>Benzo(a)piren</i>	C

* - A -symbol klasy wg poziomu celu docelowego, D2 – symbol klasy wg poziomu celu długoterminowego

Źródło: WIOŚ

W strefie lubuskiej stwierdzono występowanie w ciągu roku ponadnormatywnej ilości przekroczeń dopuszczalnego średniodobowego stężenia pyłu zawieszonego PM10 oraz przekroczenie wartości docelowej stężenia średniorocznego benzo(a)pirenu i arsenu w pyle PM10. Na obszarze strefy lubuskiej, stwierdzono przekroczenie poziomu celu długoterminowego, określonego w odniesieniu do stężenia ozonu (8 godz. średnia krocząca). Ze względu na to całą strefę zaklasyfikowano do klasy C.

W ocenie jakości powietrza pod kątem ochrony roślin wykorzystano wyniki pomiarów ze stacji monitoringu powietrza w Smolarach Bytnickich wyposażonej w analizatory dwutlenku siarki, tlenków azotu i ozonu. Stacja w Smolarach Bytnickich, ze względu na centralne położenie, jest reprezentatywna dla całego obszaru strefy lubuskiej.

Tabela 3 Klasyfikacja stref jakości powietrza w strefie lubuskiej w 2011 r. z uwzględnieniem kryteriów ochrony roślin.

<i>Strefa lubuska</i>	
<i>Rodzaj zanieczyszczenia</i>	<i>Symbol klasy dla obszaru strefy</i>
<i>SO₂</i>	A
<i>NO₂</i>	A
<i>O₃</i>	A/ D2*

* - A -symbol klasy wg poziomu celu docelowego, D2 – symbol klasy wg poziomu celu długoterminowego

Źródło: WIOŚ

W świetle oceny stężeń zanieczyszczeń w powietrzu występujących w 2011 r. na obszarze strefy lubuskiej, dokonanej pod kątem ochrony roślin stwierdzono stężenia ozonu (wskaźnika AOT40) przekraczające poziom celu długoterminowego.

Zgodnie z art. 91 ustawy Prawo ochrony środowiska dla wszystkich stref, w których stwierdzono przekroczenia poziomów dopuszczalnych i docelowych (strefy w klasie C) należy opracować programy ochrony powietrza, mające na celu osiągnięcie ww. poziomów substancji w powietrzu.

Problemy w zakresie powietrza atmosferycznego

Na tle przedstawionych danych można uznać, że do najważniejszych problemów w zakresie ochrony powietrza na terenie Miasta i Gminy Dobiegniew zaliczyć należy:

- dalsze ograniczanie niskiej emisji z sektora bytowo komunalnego, poprzez bądź zmianę czynnika grzewczego na olej opałowy lub gaz ziemny, w lokalnych kotłowniach komunalnych,
- osiągnięcie znaczącej poprawy w dziedzinie ograniczania negatywnych skutków transportu i komunikacji. Jak do tej pory, szybkiemu rozwojowi motoryzacji, nie towarzyszy równie szybka rozbudowa sieci dróg oraz skuteczne i wyprzedzające działania usprawniające organizację ruchu. Stały wzrost natężenia ruchu pojazdów, w tym zwiększony odsetek pojazdów ciężkich, powoduje w tej sytuacji, coraz częstsze tworzenie się korków ulicznych i w efekcie wzrost emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych (głównie tlenku węgla, tlenków azotu, węglowodorów, związków ołowiu oraz sadzy),
- dążenie w polityce lokalizacyjnej do takiego rozmieszczania inwestycji, aby do minimum ograniczać ich wpływ na stan arosanitarny.

Miasto i Gmina Dobiegniew charakteryzują się znikomą skalą zagrożenia środowiska emisją zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych w skali województwa. Na terenie Gminy brak jest przemysłu mogącego wpływać na jakość powietrza. Problem stanowią jednak zanieczyszczenia napływające z innych obszarów, w tym z miasta Gorzowa Wielkopolskiego. W powietrzu zanieczyszczenia rozprzestrzeniają się bardzo szybko, a wspomagane przez wiatry mogą przemieszczać się na wiele kilometrów. Taki stan doprowadził do przypisania całej strefy lubuskiej do klasy C ze względu na kryteria ochrony zdrowia.

3.1.2 Wody powierzchniowe i podziemne

Jakość wód powierzchniowych

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze prowadzi w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, badania jakości wód rzek w sieciach monitoringu operacyjnego i operacyjnego celowego. Na podstawie uzyskanych wyników badań wykonuje ocenę stanu i potencjału ekologicznego rzek w punktach pomiarowo – kontrolnych (ppk) oraz ocenę jednolitych części wód (jcw). Na terenie Miasta i Gminy Dobiegniew, w ostatnim czasie, nie wyznaczono takich punktów, nie przebadano również rzek przepływających przez teren gminy.

Na terenie Miasta i Gminy Dobiegniew znajdują się 42 jeziora o powierzchni powyżej 1 ha, o powierzchni ogólnej 2136,22 ha, co stanowi 60,5% powierzchni wszystkich jezior na terenie powiatu. Są one zróżnicowane pod względem głębokości, wielkości oraz genezy powstania.

Na obszarze województwa lubuskiego WIOŚ w 2010 r., w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska zbadał i ocenił ogółem 20 jezior, wśród których znalazło się jezioro Słowa, z terenu Gminy Dobiegniew. Dla tego jeziora określono typ abiotyczny 3a, oznaczający, że jezioro posiada zawartość wapnia >25 mg Ca/l, oraz należy do jezior stratyfikowanych. Dla jeziora Słowa przebadano 7 wskaźników określających jego stan ekologiczny i ogólny. W poniższej tabeli przedstawiono wyniki.

Ocena stanu ekologicznego powinna uwzględniać specyfikę typów jezior, opisanych za pomocą charakterystycznych dla typów uwarunkowań abiotycznych i biotycznych ekosystemu, oraz odnosić się do specyficznych dla typu warunków referencyjnych, opisanych za pomocą charakterystycznych dla typów zbiorowisk grup organizmów wodnych w stanie naturalnym, przy braku presji antropogenicznej. Stopień odchylenia od warunków referencyjnych jest podstawą oceny jakości jezior i umożliwia ich klasyfikację pod względem jakości w zakresie od stanu bardzo dobrego, przez stan dobry, umiarkowany i słaby do stanu złego.

Tabela 4 Wyniki klasyfikacji stanu ekologicznego i ogólnego jeziora Słowa w 2010 r.

Kod JCW	Nazwa jeziora	Przewodność [μS/cm]	Tlen nad dnem [mgO ₂ /l]	Widzialność [m]	Azot całkowity [mgN/l]	Fosfor całkowity [mgP/l]	Chlorofil „a” [μg/l]	fitobentos
10805	Słowa	314	5,6	4,10	0,52	0,060	10,4	0,707

Źródło: Ocena jakości wód powierzchniowych jeziornych województwa lubuskiego w 2010 r.

Na podstawie powyższych wyników zaklasyfikowano wody jeziora Słowa do umiarkowanego stanu ekologicznego, oraz do złego stanu ogólnego.

W roku 2009, spośród 14 jezior województwa lubuskiego zostało przebadane przez WIOŚ jezioro Osiek (Chomętowskie). Jego typ abiotyczny został określony jako 2a, oznaczający, że jezioro posiada zawartość wapnia >25 mg Ca/l, oraz należy do jezior stratyfikowanych. Dla jeziora Osiek również przebadano 7 wskaźników określających jego stan ekologiczny i ogólny. W poniższej tabeli przedstawiono wyniki.

Tabela 5 Wyniki klasyfikacji stanu ekologicznego i ogólnego jeziora Osiek w 2009 r.

Kod JCW	Nazwa jeziora	Przewodność [μS/cm]	Nasylenie hypolimnionu tlenem [%]	Widzialność [m]	Azot całkowity [mgN/l]	Fosfor całkowity [mgP/l]	Chlorofil „a” [μg/l]	fitobentos
10802	Osiek (Chomętowskie)	306	4	1,70	0,87	0,102	10,8	0,528

Źródło: Ocena jakości wód powierzchniowych jeziornych województwa lubuskiego w 2010 r.

Na podstawie powyższych wyników zaklasyfikowano wody jeziora Osiek do dobrego stanu ekologicznego, oraz do złego stanu ogólnego.

Jakość wód podziemnych

W 2011 roku badania jakości wód podziemnych prowadzone były w ramach monitoringu operacyjnego, którego celem jest określenie stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) uznanych za zagrożone niespełnieniem określonych dla nich celów środowiskowych. Miasto i Gmina Dobiegniew położone są na obszarze JCWPd, nr 27.

Ocena jakości wód jest wykonywana w oparciu o Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2008 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych (Dz. U. Nr 143, poz. 896). Na terenie województwa lubuskiego siecią pomiarową objęto 27 punktów. Żaden z punktów pomiarowych nie został zlokalizowany na terenie Miasta i Gminy Dobiegniew, ani nawet na terenie JCWPd nr 27.

Z wyników przeprowadzonych dla Powiatu Strzelecko – Drezdeneckiego, w punktach pomiarowych zlokalizowanych w Strzelcach Klasztornych, Gościmiu i Górkach Noteckich wynika, że występują wody II i III klasy jakości.

Jakość wody do spożycia

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Drezdenku znajduje się 10 wodociągów publicznych oraz 3 indywidualne ujęcia wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie Miasta i Gminy Dobiegniew.

Przez ostatnie lata, kolejne stacje uzdatniania wody przechodzą generalne remonty, poprawia się zarówno stan techniczny budynków, jak również wymieniana jest cała stosowana aparatura, na nową o wysokim standardzie. Dość częstym problemem w 2012r., z którym borykali się administratorzy wodociągów były przekroczenia mikrobiologiczne: ogólnej liczby mikroorganizmów w 22⁰C po 72h inkubacji, bakterii grupy coli, oraz fizykochemiczne: mętność, żelazo, mangan, jon amonowy. Występujące przekroczenia parametrów w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi mają charakter doraźny. Administratorzy ujęć są w stanie zniwelować problem i doprowadzić wodę do odpowiedniej jakości tak aby odpowiadała obowiązującym przepisom w stosunkowo krótkim okresie czasu.

Podsumowanie wyników z przeprowadzonych badań jakości wód przeznaczonych do spożycia w 2012r.:

- **Wodociągi o produkcji wody <100m³/d:**
 - Wodociąg publiczny Chomętowo – ze względu na przekroczenia dopuszczalnych wartości manganu i jonu amonowego wydano decyzję stwierdzającą warunkową przydatność wody do spożycia przez ludzi – decyzja została wyegzekwowana. Jakość wody bez zastrzeżeń.
 - Wodociąg publiczny Podlesiec - ze względu na przekroczenia dopuszczalnych wartości mętności do chwili obecnej wydano dwie decyzje stwierdzające warunkową przydatność wody do spożycia przez ludzi – decyzje zostały wyegzekwowane. Jakość wody bez zastrzeżeń.
 - Wodociąg publiczny Słonów – jakość wody bez zastrzeżeń.
 - Wodociąg publiczny Mierzęcín - ze względu na przekroczenia dopuszczalnych wartości manganu wszczęto postępowanie administracyjne. Postępowanie w trakcie realizacji.
 - Wodociąg publiczny Ługi - ze względu na przekroczenia dopuszczalnych wartości jonu amonowego wszczęto postępowanie administracyjne. Postępowanie w trakcie realizacji.
 - Wodociąg publiczny Radęcín – jakość wody bez zastrzeżeń.
 - Wodociąg publiczny Słówin - ze względu na przekroczenia dopuszczalnych wartości ogólnej liczby mikroorganizmów w 22⁰C po 72h wydano decyzję stwierdzającą warunkową przydatność wody do spożycia przez ludzi, z rygorem natychmiastowej wykonalności – decyzja w trakcie realizacji. Wszczęto również postępowanie administracyjne ze względu na przekroczenia dopuszczalnych wartości manganu. Postępowanie w trakcie realizacji.
 - Wodociąg publiczny Osiek – jakość wody bez zastrzeżeń.
 - Wodociąg publiczny Wołogószcz - ze względu na przekroczenia dopuszczalnych wartości mętności wydano decyzję stwierdzającą warunkową przydatność wody do spożycia przez ludzi – decyzja została wyegzekwowana. Jakość wody bez zastrzeżeń.
- **Wodociągi o produkcji wody 100 – 1000 m³/d:**
 - Wodociąg publiczny Dobiegniew – jakość wody bez zastrzeżeń.
- **Inne podmioty zaopatrujące w wodę:**
 - Indywidualne ujęcie wody Głusko - ze względu na przekroczenia dopuszczalnych wartości Bakterii grupy coli wydano decyzję stwierdzającą brak przydatności wody do spożycia przez ludzi, z rygorem natychmiastowej wykonalności – decyzja została wyegzekwowana. Wszczęto również postępowanie administracyjne ze względu na przekroczenia dopuszczalnych wartości mętności, żelaza i manganu. Postępowanie w trakcie realizacji.
 - Mierzęcín „PAŁAC” - ze względu na przekroczenia dopuszczalnych wartości ogólnej liczby mikroorganizmów w 22⁰C po 72h wydano decyzję stwierdzającą warunkową przydatność wody do spożycia przez ludzi, z rygorem natychmiastowej wykonalności – decyzja została wyegzekwowana. Wszczęto również postępowanie administracyjne ze względu na przekroczenia dopuszczalnych wartości manganu. Postępowanie w trakcie.
 - Indywidualne ujęcie wody Sitnica – jakość wody bez zastrzeżeń.

Wydane decyzje administracyjne w 2011 r.:

Ujęcie wody w Głusku, oraz indywidualne ujęcie wody Sitnica

Ze względu na przekroczone wartości Bakterii grupy coli wydano decyzje administracyjne stwierdzające warunkową przydatność wody do spożycia przez ludzi z rygorem natychmiastowej wykonalności. Decyzje wyegzekwowano.

Wodociąg publiczny Chomętowo

Ze względu na przekroczone wartości dla parametru: mangan, żelazo, mętność, jon amonowy wszczęto postępowanie administracyjne.

Wodociąg publiczny Podlesiec i Słonów, oraz ujęcie wody w Głusku

Ze względu na przekroczone wartości dla parametru: mętność, wydano decyzję administracyjną stwierdzającą warunkową przydatność wody do spożycia przez ludzi. Decyzję wyegzekwowano. Ponadto drugi raz wszczęto postępowanie ze względu na mętność dla wodociągu Podlesiec – decyzję wydano w 2012r.

Indywidualne ujęcie wody „PAŁAC” w Mierzęcinie

W 2011r. wystawiono decyzję administracyjną umarzającą wszczęte postępowanie ze względu na przekroczenia dopuszczalnych wartości: mętności, barwy, amonowego jonu.

Jakość wody do kąpeli

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dreddenku działając na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 06 maja 1997r. w sprawie określenia warunków bezpieczeństwa osób przebywających w górach, pływających, kąpiących się i uprawiających sporty wodne (Dz. U. Nr 57, poz. 358) i rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 16 października 2002 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda w kąpieliskach (Dz. U. Nr 183, poz. 1530) prowadzi kontrole i badania wody z kąpielisk i miejsc wykorzystywanych do kąpeli na terenie Powiatu Strzelecko – Dreźnieckiego.

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dreddenku miejsca wykorzystywane do kąpeli Osiek i jezioro Ostrowieckie na terenie Gminy Dobiegniew. Podczas przeprowadzonej kontroli w 2011 r. oba miejsca posiadały jakość wody do kąpeli bez zastrzeżeń.

Problemy w zakresie wód powierzchniowych i podziemnych

Największym problemem w 2011r. dotyczącym jakości wody były okresowe przekroczenia mikrobiologiczne. Wodociągi publiczne, jak i indywidualne ujęcia wód borykają się z przekroczonymi wskaźnikami jakości wód przeznaczonych do picia. Główną przyczyną takiego stanu jest brak skanalizowania obszarów zwodociągowanych, w tej sytuacji wskazane byłoby wzmożone kontrole wywozu nieczystości ciekłych przez mieszkańców.

Jakość wód w jeziorach Osiek oraz Słowa została określona jako zły stan ogólny i dobrego stanu ekologicznego, należałoby osiągnąć stan dobry również dla stanu ogólnego. Wody podziemne nie były badane na terenie Gminy Dobiegniew, z kolei na terenie powiatu prowadzono ich monitoring w punkcie pomiarowym – w Górkach Noteckich, gdzie osiągnęły klasę drugą, oraz w Strzelcach Klasztornych i Gościmiu, gdzie wody zaklasyfikowano do III klasy. Wskaźnikami w granicach stężeń III klasy były żelazo i tlen.

Istotnym elementem, wpływającym na zagrożenie jakości wód podziemnych jest nieprawidłowe prowadzenie hodowli (gnojówka, gnojowica, wody gnojowe, zawierają znaczne ilości materii organicznej, które przy nieprawidłowym ujmowaniu może przedostawać się do cieków lub infiltrować do wód podziemnych). Nadrzędnym celem ochrony wód podziemnych jest zahamowanie procesów ich zanieczyszczenia, a także zachowanie naturalnych funkcji tych wód w ekosystemach.

3.1.3 Hałas i pole elektromagnetyczne

Na terenie Miasta i Gminy Dobiegniew podstawowym źródłem hałasu, decydującym o klimacie akustycznym terenu jest komunikacja drogowa. Główną przyczyną zmian jest rosnące natężenie komunikacji samochodowej, na którą składa się rosnąca liczba samochodów zarejestrowanych na odcinkach dróg przebiegających przez Gminę. W 2010 r. GDDKiA i ZDW dokonały Generalnego Pomiaru Ruchu na drogach krajowych i wojewódzkich. Na drodze nr 22 przebiegającej przez teren Miasta i Gminy wyznaczono dwa odcinki pomiarowe, natomiast na drogach wojewódzkich 160 i 161, cztery odcinki. W poniższej tabeli przedstawiono wyniki z pomiarów.

Tabela 6 Wyniki średniodobowego pomiaru ruchu na drogach krajowych i wojewódzkich przebiegających przez teren gminy Dobiegniew (2010 r.)

Nr drogi		Droga krajowa		Drogi wojewódzkie				
		22	22	160	160	161	161	
Opis odcinka	Pikietaż	Pocz.	85,9	104,8	51	53,7	0	9,4
		Końc.	104,8	119,6	53,7	67,2	9,4	17,7
	Długość (km)		18,8	14,9	2,7	13,5	9,4	8,3
	Nazwa odcinka		Strzelce Kraj. – Dobiegniew	Dobiegniew – Stare Osieczno	Gr. Woj. (Starczewo) – DK 22 (Dobiegniew)	DK 22 (Dobiegniew) – DW 156 (Klesno)	DK 22 (Dobiegniew) – DW 164 (Podlesiec)	DW 164 (Podlesiec) – DW 170 (Przeborowo)
Pojazdy silnikowe ogółem		3974	2802	2692	3808	517	183	
Rodzajowa struktura ruchu pojazdów silnikowych	Motocykle		24	10	46	30	6	4
	Sam. osob. mikrobusy		2933	1838	2151	2376	451	160
	Lekkie sam. Ciężarowe (dostawcze)		457	375	269	484	34	7
	Sam. ciężarowe	bez przycz.	101	90	89	347	7	4
		z przycz.	420	461	113	476	6	0
	Autobusy		32	23	8	57	6	1
	Ciągniki rolnicze		7	5	16	38	7	7

Źródło: GDDKiA w Zielonej Górze i Zarząd Dróg Wojewódzkich w Zielonej Górze

Największe natężenie ruchu odnotowano na drodze krajowej nr 22 na odcinku Strzelce Krajeńskie – Dobiegniew, następnie na drodze wojewódzkiej nr 160 na odcinku Dobiegniew – Klesno. Na wszystkich odcinkach występowało najwięcej samochodów osobowych i mikrobusów.

GDDKiA w Zielonej Górze dokonała pomiarów hałasu na drodze krajowej nr 22 na ul. Gorzowskiej w Strzelcach Krajeńskich w dniu 07/08 czerwca 2010 r. Teren na którym wykonywano pomiary zabudowany jest budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi. Ze względu na przebiegającą drogę krajową nr 22 zarówno przez Miasto Strzelce Krajeńskie, jak i Miasto Dobiegniew, można przyjąć, że różnice w wynikach będą minimalne, dlatego można je przyjąć dla warunków Dobiegniewa.

W poniższej tabeli znajdują się wyniki z przeprowadzonych pomiarów.

Tabela 7 Wyniki pomiarów i obliczeń – dane akustyczne

Pora doby	Poziom dopuszczalny [dB]	Rodzaj punktu pomiarowego	Wartości równoważnego poziomu dźwięku [dB] (zmierzone)	Wartości równoważnego poziomu dźwięku [dB] (obliczone)	Różnica pomiędzy hałasem pomierzonym a poziomem dopuszczalnym [dB]	Odległość punktu pomiarowego od krawędzi jezdni [m]
Dnia (6.00-22.00)	55	PPH	64,6	64,5	9,6	10
		PDH	60,8	61,8	5,8	20
Nocy (22.00-6.00)	50	PPH	60,0	59,1	10,0	10
		PDH	56,0	56,6	6,0	20

Źródło: GDDKiA w Zielonej Górze

Na podstawie powyższych danych można zauważyć, że zarówno w porze dnia i nocy następowały przekroczenia dopuszczalnych wartości hałasu, przy czym wyższe przekroczenia odnotowano nocą.

Od 2005 r. WIOŚ w Zielonej Górze prowadzi badania monitoringowe poziomów pól elektromagnetycznych (PEM) w środowisku. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska (Dz. U. z dnia 14 listopada 2003 r., Nr 192, poz. 1883) wartości skutecznych natężeń pól elektrycznych promieniowania elektromagnetycznego dla zakresu częstotliwości od 3 MHz do 300 GHz (dla miejsc dostępnych dla ludności) nie powinny przekroczyć 7 V/m. W tym czasie, na podstawie prowadzonych pomiarów, nie stwierdzono występowania natężeń pól elektromagnetycznych przekraczających poziom dopuszczalny.

W ostatnich latach nie dokonano pomiarów natężenia promieniowania pola elektromagnetycznego na terenie Miasta i Gminy Dobiegniew. W żadnym z punktów pomiarowych na terenie województwa lubuskiego nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych.

Problemy w zakresie hałasu i pola elektromagnetycznego

Ze względu na położenie Miasta i Gminy Dobiegniew na pokrywające się wraz z obszarami chronionymi nie zlokalizowano tutaj obiektów przemysłowych, które stanowiłyby źródło hałasu przemysłowego.

W dużej mierze do złego stanu akustycznego przyczyniają się drogi wojewódzkie nr 160 i 161 i droga krajowa nr 22. Wyniki z przeprowadzonych pomiarów hałasu wskazują w każdym punkcie pomiarowym przekroczenia, zarówno w porze dnia, jak i nocy. Największa zmierzona różnica pomiędzy hałasem pomierzonym a poziomem dopuszczalnym wyniosła 10 dB.

Nie dostrzega się występowania problemów mogących powstać przez oddziaływanie pola elektromagnetycznego.

3.1.4 Gospodarka odpadami

Funkcjonujący na terenie Miasta i Gminy Dobiegniew system selektywnej zbiórki odpadów polegający na zbieraniu u źródła (segregacja workowa) lub donoszeniu wysegregowanych odpadów do wielkogabarytowych pojemników (np. typu dzwon) zlokalizowanych na terenie poszczególnych miejscowości, obejmuje ok. 80% wszystkich mieszkańców Gminy. Ilość zebranych odpadów komunalnych na terenie Miasta i Gminy Dobiegniew przedstawia poniższa tabela:

Tabela 8 Masa zebranych odpadów komunalnych z terenu Miasta i Gminy Dobiegniew [Mg]

	<i>Dobiegniew</i>	
	<i>2010</i>	<i>2011</i>
<i>Zmieszane odpady komunalne 20 03 01</i>	1253,94	1180,2
<i>Szkło</i>	56	68,4
<i>Papier</i>	15,5	17,4
<i>Plastik</i>	40,2	36,5
<i>Odpady Wielkogabarytowe</i>	-	-
<i>ZSEE</i>	6,95	12,12
<i>Baterie</i>	-	0,264
<i>Metale</i>	1,4	-

Źródło: Dane z Urzędu Miejskiego

Miasto i Gmina Dobiegniew przy współpracy z podmiotami działającymi w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi organizuje akcje zbiórki odpadów problemowych, w tym niebezpiecznych. Zbiórką akcyjną objęte są odpady wielkogabarytowe, zużyte opony oraz zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny.

Zgodnie z Wojewódzkim Planem Gospodarki Odpadami Miasto i Gmina Dobiegniew zostały przypisane do regionu północnego dla którego regionalna instalacja zlokalizowana została w Gorzowie Wielkopolskim. Region północny obejmuje 11 gmin z województwa lubuskiego. Na jego terenie istnieje Związek Celowy Gmin MG-6 z siedzibą w Gorzowie Wielkopolskim, do którego

należą gminy: Bogdaniec, Deszczno, Gorzów Wielkopolski, Kłodawa, Lubiszyn, Santok, oraz nowopowstały w 2012 r. Celowy Związek Gmin, do którego przynależą wszystkie gminy Powiatu Strzelecko – Drezdeneckiego, w tym Miasto i Gmina Dobiegniew.

Zadania Związku obejmują planowanie i wykonywanie zadań z zakresu ochrony środowiska w dziedzinie gospodarki odpadami, oraz wprowadzanie nowoczesnych rozwiązań systemów gospodarki odpadami w gminach (przejęcie przez Związek od Gmin rozwiązań systemowych gospodarki odpadami).

Na terenie Gminy Dobiegniew znajduje się zamknięte składowisko odpadów komunalnych w miejscowości Słonów, które zarządzane było przez „PUK KOMUNALNI”. Zamknięcie składowiska nastąpiło w 2006 r., w 2011 r. zakończono jego rekultywację, jednak wciąż, jego wpływ na otoczenie pozostaje monitorowany, co będzie trwało przez najbliższe 30 lat.

Problemy w zakresie gospodarki odpadami

Do kluczowych problemów związanych z gospodarką odpadami na analizowanym terenie zaliczyć należy:

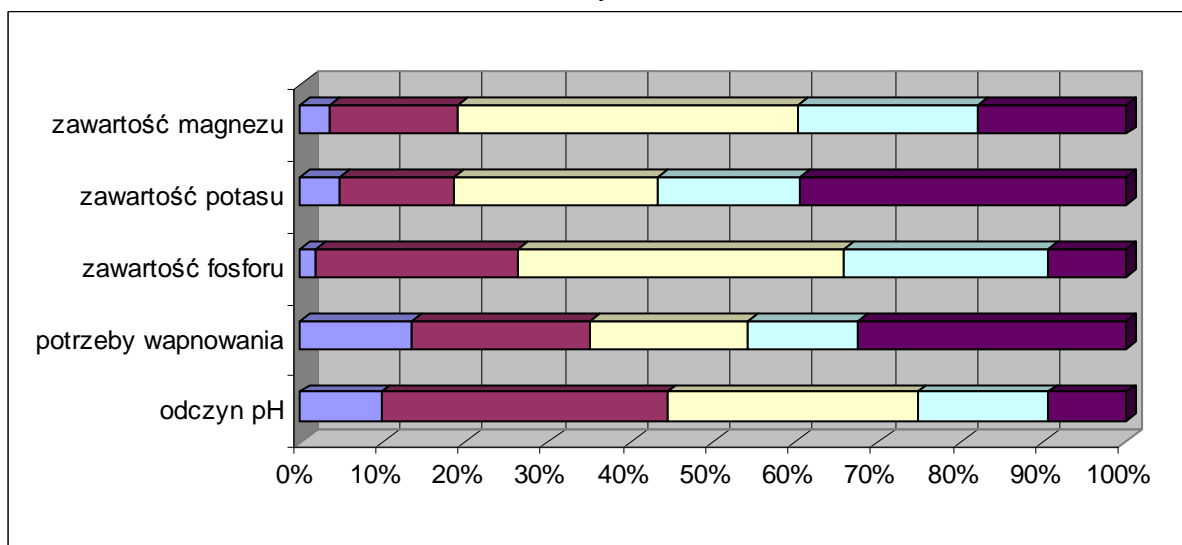
- brak objęcia systemem zbiórki odpadów komunalnych wszystkich ich wytwórców (w zakresie zmieszanych odpadów komunalnych i odpadów segregowanych);
- brak gminnego punktu zbiórki odpadów niebezpiecznych (GPZON);
- nierównomierny stopień wdrożenia systemów zbiórki odpadów niebezpiecznych i problemowych na terenie Gminy (odpady wielkogabarytowe, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, przeterminowane lekarstwa, baterie i akumulatory);
- brak selektywnej zbiórki odpadów komunalnych ulegających biodegradacji
- powolne tempo oczyszczania Gminy z wyrobów zawierających azbest;
- nielegalne pozbywanie się odpadów przez część mieszkańców i tworzenie tzw. „dzikich wysypisk śmieci” oraz spalanie odpadów w domowych paleniskach

3.1.5 Powierzchnia ziemi, w tym gleby

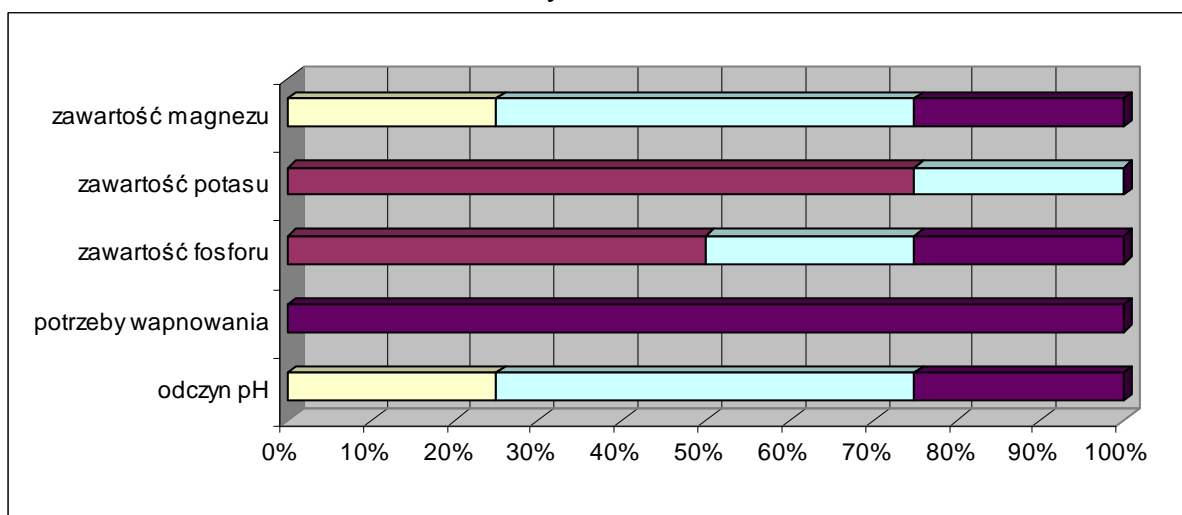
Okręgowa Stacja Chemiczno – Rolnicza z siedzibą w Gorzowie Wielkopolskim (OSChR) prowadzi badania jakości gleb dla potrzeb doradztwa nawozowego w zakresie zakwaszenia (odczyn pH) i zawartości makroelementów (tj. fosforu, potasu, magnezu). Badania przeprowadzone przez OSChR są ważne przez 4 lata i wykonywane na zgłoszenie rolników.

Z danych udostępnionych przez Stację za lata 2007 – 2011 wynika, że na terenie Gminy Dobiegniew zostało przebadanych łącznie 2292,91 ha użytków rolnych, na które składały się grunty orne, oraz użytki zielone. Badania przeprowadzono w 35 gospodarstwach, wyniki badań zasobności gleb w makroelementy, przeprowadzonych dla gruntów ornych i użytków zielonych przedstawiono poniżej.

Grunty orne

Użytki zielone

Legenda

<i>Odczyn pH</i>		<i>Potrzeby wapnowania</i>		<i>Zawartość fosforu, potasu, magnezu</i>	
	Zasadowy		Zbędne		Bardzo wysoka
	Obojętny		Ograniczone		Wysoka
	Lekko kwaśny		Wskazane		Średnia
	Kwaśny		Potrzebne		Niska
	Bardzo kwaśny		Konieczne		Bardzo niska

Wykres 1 Zestawienie zasobności gleb w makroelementy w latach 2007 – 2011

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z OSChR

Na podstawie powyższych wykresów można wnioskować, że gleby Gminy Dobiegniew są glebami kwaśnymi (prawie 35%) i lekko kwaśnymi (30%), których pH wynosi kolejno 4,6 – 5,5, oraz 5,6 - 6,5. Większość roślin potrzebuje właśnie gleb lekko kwaśnych do najlepszego rozwoju. Optymalne pH gleby umożliwia prawidłowy wzrost i funkcjonowanie systemu korzeniowego umożliwiając optymalne zaopatrzenie w wodę i składniki pokarmowe, będące warunkiem uzyskania wysokich plonów o dobrej jakości przy efektywnym wykorzystaniu nawozów. Na podstawie odczynu gleby sprawdza się potrzeby wapnowania. Według badań, aż dla 1/3 przebadanych gleb są one zbędne.

40% gleb posiada średnią zawartość fosforu i magnezu, oraz bardzo wysoką zawartość potasu.

Potas obok fosforu i azotu jest pierwiastkiem, na który rośliny mają duże zapotrzebowanie. Ponieważ jego zawartość w glebie w formie aktywnej jest nie zawsze wystarczająca dla roślin należy kontrolować jego zawartość i stosować odpowiednie nawożenie mineralne.

Problemy w zakresie powierzchni ziemi, w tym gleb

Głównym zagrożeniem dla gleb i powierzchni ziemi jest niewłaściwe prowadzenie gospodarki rolnej. Problemem w zakresie jakości gleb jest nadużywanie nawozów i środków ochrony roślin, które poprzez infiltrację przedostają się do głębszych warstw powierzchni ziemi, a następnie do wód.

Negatywny wpływ na powierzchnię ziemi może mieć również postępująca urbanizacja, osadnictwo i większe natężenie ruchu samochodowego, między innymi ze względu na zmianę sposobu użytkowania gleby, powstawanie odpadów, wytwarzanie ścieków.

Wzdłuż dróg krajowych i wojewódzkich, po których przemieszcza się największa ilość pojazdów może wystąpić zanieczyszczenia gleb metalami ciężkimi. Ze względu na pokrycie Gminy przez obszary chronione zagrożeniem dla powierzchni ziemi jest silna presja turystyczna.

3.1.6 Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii

W załączniku II Traktatu Akcesyjnego Polska zobowiązała się do zwiększenia udziału OZE w produkcji energii elektrycznej z poziomu 1,6%, przy rocznej produkcji 2,35 TWh w 1997 r., do poziomu 7,5% w 2010 r. Jako członek UE Polska wykonuje swe zobowiązania również w zakresie zastosowania biopaliw w transporcie, zgodnie z dyrektywą 2003/30/WE. Zgodnie z opracowaniem Komisji Europejskiej z dnia 26 maja 2004 r. adresowanym do Rady Europy i Parlamentu Europejskiego nt. stanu rozwoju odnawialnych źródeł energii w Unii Europejskiej oczekuje się podjęcia dalszych akcji przez kraje UE prowadzących do 20 % udziału OZE w 2020 r. w bilansie pierwotnych nośników energii dla Unii jako całości.

Na terenie Miasta i Gminy Dobiegniew wykorzystuje się obecnie dwa rodzaje energii odnawialnej, czyli energię słońca oraz wody. Kolektory słoneczne powstają w prywatnych budynkach, nie prowadzi się ich inwentaryzacji.

Na rzece Drawie zlokalizowana jest Elektrownia Wodna „Kamienna” która jest małą elektrownią wodną o mocy 0,96 MW, zlokalizowaną w odległości ok. 1 km na pd.-zach. od osady Głusko, w Drawieńskim Parku Narodowym.

Gmina Dobiegniew znajduje się w II strefie wietrzności – jest to strefa korzystna dla rozwoju tego rodzaju energii odnawialnej, oraz w strefie podwyższonych wartości strumienia ciepła, co daje możliwość wykorzystania wód geotermalnych.

Problemy w zakresie odnawialnych źródeł energii

Wieloletnia tradycja stosowania węgla jako głównego paliwa energetycznego, stosowane w przeszłości dotacje do energetyki i niskie ceny tradycyjnych nośników energii znacznie utrudniały wprowadzenie energii ze źródeł odnawialnych (poza energetyką wodną). Bariera trudną do przewyciężenia są wysokie nakłady inwestycyjne. Uwzględniając aspekt ekonomiczny, (warunkujący osiągnięcie liczącego się udziału w bilansie energetycznym energii ze źródeł odnawialnych) trzeba wziąć pod uwagę, że wyższa cena energii wyprodukowanej ze źródeł odnawialnych (w porównaniu z klasycznymi źródłami) przy ich lokalnym wykorzystaniu, może być przynajmniej częściowo pomniejszona o koszty zbędnej transmisji (przesyłu).

Dotychczasowe doświadczenia wskazują że proces tworzenia rynku biomasy i biopaliw jest stosunkowo trudny i powolny. Przyzwyczajenie do źródeł kopalnych i brak chęci zmian powoduje ograniczenie popytu na nowe źródła. W pewnej części wynika to z niedostatecznej wiedzy o nowych roślinach, technologiach i możliwościach uzyskania wsparcia. Największe szkody dla promocji biopaliw wynikają z niestabilności prawa, niekorzystnych zmian stawek. Ograniczony popyt na rolnicze źródła energii powoduje znaczne ryzyko ekonomiczne działań produkcyjnych.

Powyżej przedstawiono ogólne problemy w zakresie energii odnawialnej. Gmina Dobiegniew wykazuje duży potencjał w możliwości wykorzystania odnawialnych źródeł energii, ze względu jednak na jej położenie na terenach chronionych jest to praktycznie niemożliwe.

3.1.7 Zagrożenie powodziowe

Dla Gminy Dobiegniew nie występuje zagrożenie powodziowe i w związku z tym nie ma konieczności przechowywania planów przeciwpowodziowych. Jedynie niewielkie lokalne podtopienia mogą wystąpić na terenach zalewowych rzeki Drawy w okresie wczesnowiosennym, które nie mają wpływu na zagrożenie bezpieczeństwa zamieszkałej ludności. Drawa na odcinku przebiegającym przez teren gminy Dobiegniew nie posiada opracowanego przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu, Studium ochrony przeciwpowodziowej z wyznaczonym zasięgiem wody o prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi $p=1\%$.

Natomiast zgodnie z wykazem obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi rzeka Drawa (na odcinku 0-158 km) została zaklasyfikowana do opracowania mapy zagrożenia i ryzyka powodziowego w I cyklu planistycznym, tj. w terminie do dnia 22 grudnia 2013 r. Mapy te są obecnie opracowywane przez Centrum Modelowania Powodziowego IMGW-PIB Warszawa, Oddział w Poznaniu.

Miejscowościami które leżą w najbliższym sąsiedztwie rzeki Drawy, a tym samym są najbardziej narażone na możliwość wystąpienia powodzi są: Czarnolesie, Stare Osieczno, Mostniki, Kamienna, Knieja, Podszkle, Głusko, Żelaźnica i Moczele.

Ogółem powierzchnia gruntów zmeliorowanych urządzeniami melioracji wodnych szczegółowych na terenie Miasta i Gminy Dobiegniew wynosi 875 ha, co stanowi 16% gruntów zmeliowanych na terenie powiatu.

Problemy w zakresie ochrony przed powodzią

Aktualna struktura zarówno administrowania, jak i zarządzania wodami w Polsce jest rozdzielona pomiędzy administrację rządową i samorządową.

Efektom podziału kompetencji w zarządzaniu pomiędzy liczne jednostki jest brak spójnego systemu współdziałania oraz przekazywania i udostępniania informacji dotyczących ochrony przeciwpowodziowej, a co za tym idzie brak jednolitej polityki w tym zakresie.

Ponadto dostrzegalny jest problem niewystarczającej liczby i małej pojemności retencyjnej zbiorników wodnych, które zapobiegają powodziom poprzez zmagazynowanie nadmiaru wód i powolne ich odprowadzanie do dolnego biegu rzeki.

3.2 Przewidywane skutki braku realizacji proponowanych w Programie działań

Głównym założeniem Programu ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Dobiegniew jest ochrona środowiska przyrodniczego, poprawa jakości środowiska oraz poprawa standardów życia mieszkańców.

Wszystkie działania zaproponowane do realizacji w ramach Programu mają więc na celu eliminację lub ograniczenie wszelkich negatywnych oddziaływań na środowisko przyrodnicze Gminy oraz zdrowie jego mieszkańców.

Brak realizacji zapisów Programu uniemożliwi osiągnięcie zakładanych w nim celów i będzie prowadzić do pogarszania się wszystkich elementów środowiska dla których te cele zostały sformułowane, spowoduje to więc:

- pogorszenie jakości powietrza atmosferycznego, poprzez niską emisję i zanieczyszczenia komunikacyjne,
- pogorszenia jakości wód powierzchniowych, poprzez odprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi,
- zwiększenie prawdopodobieństwa wystąpienia negatywnych skutków wywołanych nieprawidłowo prowadzoną gospodarką odpadami,
- wzrost uciążliwości wywołanej emisją hałasu oraz promieniowaniem elektromagnetycznym,
- obniżenie walorów przyrodniczych terenu oraz spadek jego bioróżnorodności,
- degradację lasów oraz spadek lesistości terenu,
- degradację gleb, poprzez zmianę ich użytkowania i niekontrolowany rozwój zabudowy,

- degradację wód podziemnych,
- zagrożenie powodziowe.

W przypadku braku realizacji Programu presja na środowisko będzie wzrastać, a stan środowiska Miasta i Gminy Dobiegniew systematycznie się pogarszać.

4 Przewidywane oddziaływania na środowisko

4.1 Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Cały obszar Miasta i Gminy należy uznać za teren objęty przewidywanym znaczącym oddziaływaniem, ze względu na zaplanowane do realizacji zadania i działania inwestycyjne i nieinwestycyjne. Całą powierzchnię Miasta i Gminy Dobiegniew pokrywają obszary chronione, dodatkowo północno – wschodnia część leży na terenie Drawieńskiego Parku Narodowego. Takie położenie Gminy wymusza na potencjalnych inwestorach przeprowadzenie procedury oddziaływania na środowisko przy staraniu się o uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia.

Ze względu na rodzaj zadań, wyróżniamy oddziaływania powierzchniowe (np. utrzymanie czystości i porządku w Gminie), liniowe (np. inwestycje wodociągowe, kanalizacyjne, czy drogowe), oraz punktowe (np. budowa przydomowych oczyszczalni ścieków).

Na podstawie analizy stanu środowiska przedstawionej w rozdziale trzecim należy przyjąć, że większość komponentów środowiska jest w dobrej kondycji, do takiego stanu przyczynia się szczególnie powierzchnia lasów, która zajmuje powierzchnię prawie 60,1% Gminy i stanowi naturalny bufor dla większości zanieczyszczeń. Po przeanalizowaniu wyników badań i pomiarów okazało się, że nie występują zagrożenia w zakresie promieniowania elektromagnetycznego, możliwości wystąpienia awarii przemysłowych, czy jakości gleb. Dla nich należałoby utrzymać stan dotychczasowy poprzez prowadzenie stałego monitoringu.

Ocena stanu ekologicznego jezior Słowa i Osiek zakwalifikowała je do dobrego stanu, natomiast ocena stanu ogólnego do złego stanu. Jakość wód podziemnych wpływa na jakość wody do spożycia, badań jakości wód podziemnych nie przeprowadzono na terenie Gminy, jednak dla całego powiatu klasa jakości została oznaczona jako III w dwóch punktach pomiarowych (Strzelce Klasztorne, Gościm), w trzecim była II klasa (Górki Noteckie). O III klasie zadecydowały podwyższone stężenia żelaza i tlenu.

Wiele wodociągów borykało się z przekroczeniami dopuszczalnych wartości związków zanieczyszczających wodę. Dość częstym problemem w 2012r., z którym borykali się administratorzy wodociągów były przekroczenia mikrobiologiczne: ogólnej liczby mikroorganizmów w 22⁰C po 72h inkubacji, bakterii grupy coli, oraz fizykochemiczne: mętność, żelazo, mangan, jon amonowy. Występujące przekroczenia parametrów w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi mają charakter doraźny.

Również jakość powietrza powinna ulec poprawie. Miasto i Gmina Dobiegniew należą do strefy lubuskiej, w której to stwierdzono występowanie ponadnormatywnej ilości przekroczeń dopuszczalnego średniodobowego stężenia pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz przekroczenie wartości docelowej stężenia średniorocznego benzo(a)pirenu i arsenu w pyłe PM₁₀. Na obszarze strefy lubuskiej, stwierdzono przekroczenie poziomu celu długoterminowego, określonego w odniesieniu do stężenia ozonu (8 godz. średnia krocząca). Ze względu na to całą strefę zaklasyfikowano do klasy C.

Miasto i Gmina narażone jest również na ponadnormatywny hałas, zwłaszcza komunikacyjny. W 2010 r. wystąpiły przekroczenia równoważnego poziomu dźwięku dla pory dnia i nocy na trasie drogi krajowej nr 22. Punkt pomiarowy zlokalizowany był w gminie Strzelce Krajeńskie, jednak ze względu na bliskie sąsiedztwo Gminie Dobiegniew i Gminy Strzelce Krajeńskie należy przypuszczać, że te przekroczenia wystąpiłyby również na jej terenie.

Na podstawie powyższego podsumowania stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem należy wywnioskować, że na terenie Miasta i Gminy trzy obszary posiadają obniżoną jakość, są to wody, powietrze i hałas. Wszelkie działania i zadania zaproponowane do realizacji w programie nie mogą doprowadzić do dalszego pogorszenia ich stanu, powinny mieć natomiast na uwadze dążenie do zwiększenia ich jakości.

4.2 Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko

Ocenie możliwych oddziaływań na środowisko poddano działania i zadania wynikające z realizacji celów wyznaczonych do wdrożenia dla Miasta i Gminy Dobiegniew. Próbę oceny i identyfikacji znaczących oddziaływań na środowisko poszczególnych zadań dokonano w tabelach w tzw. macierzach skutków środowiskowych, których oddziaływanie starano się określić na poszczególne komponenty środowiska. Oddziaływanie może mieć różne znaczenie dla środowiska, może na jego elementy oddziaływać w sposób negatywny, pozytywny, bezpośredni, pośredni, krótkoterminowy, lub długoterminowy. Oznacza to, że ocena zadań obejmuje nie tylko obecny stan, ale także etap przed – i porealizacyjny.

Dla tak licznych i różnorodnych zadań jest to zagadnienie problematyczne, gdyż bez dokładnego zaplanowania działań i poznania miejscowych warunków środowiskowych, jest to jedynie przewidywanie mogących wystąpić skutków. Należy mieć na uwadze fakt, że zadania, które faktycznie będą oddziaływać negatywnie na środowisko wymagać będą przeprowadzenia postępowań w sprawie oceny oddziaływania na środowisko w odniesieniu do konkretnych warunków środowiskowych.

Przyjęto, że na tym etapie wystarczające będzie omówienie typowych oddziaływań i ich potencjalnych skutków środowiskowych. W niektórych przypadkach oddziaływanie, w zależności od aspektu, jaki się rozważa, może mieć jednocześnie negatywny lub pozytywny wpływ na dany element środowiska.

Przy tak przeprowadzonej ocenie możliwe było generalne określenie potencjalnych niekorzystnych skutków środowiskowych związanych z realizacją poszczególnych zadań. Ponadto ocenę tę dokonano przede wszystkim pod kątem oddziaływania na środowisko w fazie eksploatacji inwestycji, zakładając, że uciążliwości występujące w fazie budowy z reguły mają charakter przejściowy.

4.2.1 Zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego

Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:

Lp	Zadania	Przewidywane znaczące oddziaływania na:												
		NATURA 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Woda	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne
Priorytet: Poprawa jakości środowiska - Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego														
<i>Cel: Kontynuacja działań związanych z poprawą jakości powietrza</i>														
1	Kontrola przedsiębiorstw w zakresie emisji pyłów i gazów do powietrza	+	+	+	+	+	0	+	+	0	+	+	+	+
2	Prowadzenie kampanii na rzecz przeciwdziałania spalaniu odpadów w gospodarstwach domowych	+	+	+	+	+	0	+	+	+	+	+	+	+
3	Modernizacja i rozbudowa dróg gminnych	-/0	0	+	-/0	-/0	-/0	-	-/0	-/0	-/0	0	+	0
4	Modernizacja dróg Powiatowych	-/0	0	+	-/0	-/0	-/0	-	-/0	-/0	-/0	0	+	0
5	Utrzymanie dróg Powiatowych	0/-	0	+	0	0	0	+/-	-/0	0/-	-/0	0	0	+

6	Rozbudowa drogi krajowej nr 22 na odcinkach:													
	• Dłgie – Ługi od km 95+900 do km 102+000													
	• Wołogoszcz – Stare Osieczno od km 117+750 do km 119+580	-/0	0	+	-/0	-/0	-/0	-	-/0	-/0	-/0	0	+	0
	• Dobiegniew – Wołogoszcz od km 106+900 do km 117+750													
	• W miejscowości Dobiegniew od km 104+400 do km 106+900													
• Ługi – Dobiegniew od km 102+000 do km 104+400														

Oznaczenia:

(+) - pozytywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego przedsięwzięcia,

(-) - negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego przedsięwzięcia,

(0) – brak zauważalnego oddziaływania i skutków w zakresie analizowanego przedsięwzięcia,

(+/-) - realizacja celu może spowodować zarówno pozytywne, jak i negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,

W perspektywie długookresowej na poprawę jakości powietrza na terenie Miasta i Gminy Dobiegniew będą miały wpływ inwestycje związane z budową i modernizacją dróg gminnych, powiatowych i krajowej. Realizacja ww. inwestycji będzie skutkować usprawnieniem ruchu, poprawą płynności, a w związku z tym mniejszą emisją zanieczyszczeń.

Modernizacje, przebudowy i budowy dróg niosą ze sobą korzyści zarówno ekonomiczne jak i społeczne odnoszone przez mieszkańców i użytkowników drogi, które mogą obejmować: zmniejszenie strat czasu i redukcję czasu podróży, poprawę bezpieczeństwa ruchu, zwiększenie przepustowości oraz zmniejszenie przeciążenia istniejących odcinków dróg i skrzyżowań, zmniejszenie kosztów ruchu i kosztów utrzymania drogi, możliwość skoncentrowania ruchu ciężkich pojazdów na drogach przebiegających przez mniej wrażliwe otoczenie, pobudzenie aktywności gospodarczej osiedli i miejscowości usytuowanych wzdłuż drogi.

Swój wkład w poprawę jakości powietrza atmosferycznego będą miały również rzetelnie przeprowadzone działania edukacyjne na temat zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza ze źródeł niskiej emisji oraz szkodliwości spalania odpadów w piecach domowych, a w dalszej perspektywie propagowanie energii ze źródeł odnawialnych.

Na powietrze atmosferyczne negatywny, krótkoterminowy, bezpośredni wpływ (etap realizacji inwestycji) będą mieć budowy, przebudowy i modernizacje dróg, w ramach których konieczne jest użycie ciężkiego sprzętu. Zidentyfikowano znaczące oddziaływania o charakterze lokalnym, związane z zaburzeniem stosunków wodnych (melioracja, budowa systemów odwadniających), przekształceniami powierzchni ziemi, degradacją krajobrazu, hałasem. Emisja substancji z silników pojazdów jest znaczna i oddziałuje na stan czystości powietrza szczególnie w najbliższym otoczeniu dróg, jednak ich wpływ maleje wraz z odległością. Ponadto w bezpośrednim sąsiedztwie drogi mogą wystąpić zmiany w ekosystemach, co jest spowodowane zanieczyszczeniami gleb i wód, gdzie głównym źródłem zanieczyszczeń są spływy z drogi substancji chemicznych stosowanych przy ich utrzymaniu, wycieki z pojazdów, a także wytwarzane odpady (remonty dróg, ale też ich eksploatacja, np. zmiotki z oczyszczania ulic, odpady z koszy przy miejscach postojowych lecz także „dzikie śmietniki” oraz odpady powstałe w wyniku zdarzeń losowych, w tym wypadków i kolizji drogowych).

Oddziaływania negatywne pozostają w części rekompensowane przez oddziaływania pozytywne (tj. poprawa nawierzchni dróg, która pozwala na ograniczenie zanieczyszczenia powietrza i ograniczenie emisji hałasu). Przed podjęciem prac należy sporządzić raport oddziaływania na środowisko i w razie konieczności wybrać wariant najkorzystniejszy dla środowiska. Modernizacja dróg pod kątem zmiany nawierzchni wpłynie w konsekwencji na zmniejszenie emisji hałasu i zanieczyszczeń do powietrza. Prawidłowe wykonawstwo wszelkich robót budowlanych pozwoli na uniknięcie wielu niepożądanych skutków zanieczyszczenia środowiska przyrodniczego.

Dokładniejsze określenie skali oraz zasięgu oddziaływania poszczególnych zadań jest bezzasadne, gdyż z punktu widzenia przepisów prawnych, krótkotrwałe oddziaływanie związane z pracami budowlanymi nie podlega normowaniu. W tym wypadku istotną rolę odgrywać będzie

aspekt organizacyjny, ponieważ sposób prowadzenia prac oraz wykorzystywanie sprzętu spełniającego odpowiednie normy przyczyni się do zmniejszenia emisji szkodliwych substancji do powietrza. Oddziaływanie to ustąpi z chwilą zakończenia robót budowlanych.

Można założyć, że realizacja powyższych przedsięwzięć doprowadzi do redukcji zanieczyszczeń powietrza oraz redukcji strat energii, a tym samym wpłynie na polepszenie jakości powietrza i stanu zdrowia mieszkańców Miasta i Gminy Dobiegniew.

4.2.2 Gospodarka wodna i ochrona przed powodzią

Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:

Lp	Zadania	Przewidywane znaczące oddziaływania na:												
		NATURA 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Woda	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne
Priorytet: Poprawa jakości środowiska – Gospodarka wodna														
<i>Cel: Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych</i>														
1	Prowadzenie monitoringu jakości wód powierzchniowych i podziemnych	0	+	+	+	+	+	0	0	0	0	+	0	0
2	Utrzymywanie infrastruktury wodociągowo – kanalizacyjnej oraz prowadzenie bieżących modernizacji	+	+	+	0	-/0	+	0	-/+	N	0	0	0	+
3	Budowa oczyszczalni ścieków przy leśniczówkach na terenie Nadleśnictwa Głusko	0	0	+	0	0	0	+	+	0	+	+	0	+
Priorytet: Priorytet: Poprawa jakości środowiska – Gospodarka wodna														
<i>Cel: Ochrona przeciwpowodziowa</i>														
1	Zbiornik Chrapów na rzece Struga Mierzęcka, Drawa, Noteć (pow.71 ha, poj. 770 tys. m ³)	0	+	+	+	+	+	0	0	+	0	0	0	+
2	Konserwacja kanałów, koszenie i naprawa wałów przeciw powodziowych	0	+	+	+	+	+	0	0	+	0	0	0	+
3	Budowa zbiornika przeciw pożarowego	0	+	+	+	+	+	0	0	+	0	0	0	+

Oznaczenia:

(+) - pozytywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego przedsięwzięcia,

(-) - negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego przedsięwzięcia,

(0) – brak zauważalnego oddziaływania i skutków w zakresie analizowanego przedsięwzięcia,

(+/-) - realizacja celu może spowodować zarówno pozytywne, jak i negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,

Na terenie Miasta i Gminy Dobiegniew nie planuje się realizacji nowych odcinków sieci wodociągowej lub kanalizacyjnej. Na najbliższe lata planowane jest utrzymanie obecnego stanu poprzez wykonywanie bieżących modernizacji. Realizacja tych działań jest niezbędna i w efekcie korzystna dla środowiska. Wykonywane modernizacje, remonty będą przedsięwzięciami liniowymi, realizowanymi na obszarach zainwestowanych.

Negatywne oddziaływanie na rośliny i powierzchnię ziemi będzie spowodowane ich miejscowym zniszczeniem poprzez prowadzenie robót pod ziemią. Po zakończeniu prac obowiązkowe będzie przywrócenie roślinności.

Należy jednak pamiętać, że oddziaływanie robót w zakresie infrastruktury wodno –

kanalizacyjnej będzie rodzić niedogodności związane z ograniczeniami komunikacyjnymi dla mieszkańców oraz pewne skutki w środowisku przyrodniczym (ingerencja w środowisko wodno-gruntowe, wpływ na krajobraz). Wymienione oddziaływania będą występować tylko w krótkim okresie czasu (realizacja), a spodziewana wartość korzyści związanych ze skanalizowaniem czy zwodociągowaniem miejscowości przewyższy wielokrotnie sumę strat ekologicznych. Realizacja tych działań jest niezbędna i w efekcie korzystna dla środowiska.

Inwestycje takie jak budowa oczyszczalni ścieków przy leśniczówkach nie stwarzają podczas normalnej eksploatacji znaczących zagrożeń dla środowiska. Z pewnością będą to lokalne oczyszczalnie o małej przepustowości, więc ryzyko wystąpienia ich awarii jest niewielkie.

Istotna dla Gminy jest ochrona przed powodzią. Zaproponowane działania związane z budową zbiorników, modernizacją kanałów, oraz naprawą i modernizacją wałów przeciwpowodziowych wpłyną pozytywnie na uregulowanie stosunków wodnych i w znaczny sposób zminimalizują skutki powodzi.

4.2.3 Ochrona przed hałasem i PEM

Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:

Lp	Zadania	Przewidywane znaczące oddziaływania na:												
		NATURA 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Woda	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne
Priorytet: Poprawa jakości środowiska – Ochrona przed hałasem														
<i>Cel: Zmniejszenie uciążliwości hałasu poprzez obniżenie jego natężenia do poziomu obowiązujących standardów</i>														
1	Stworzenie zabezpieczeń przed oddziaływaniem hałasu komunikacyjnego (ekrany akustyczne, pasy zieleni)	+/0	0	+	-/+	+/0	+/0	+/0	0	+/-	0	+/0	+/0	+
2	Prowadzenie pomiarów natężenia hałasu i pomiarów ruchu	0	0	+	0	0	0	+	0	0	0	+	0	+
3	Wprowadzanie zagadnień dotyczących ochrony przed hałasem w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Priorytet: Poprawa jakości środowiska – Ochrona przed polami elektromagnetycznymi (PEM)														
<i>Cel: Ochrona przed negatywnym oddziaływaniem pól elektromagnetycznych</i>														
1	Wybieranie niskokonfliktowych lokalizacji źródeł promieniowania elektromagnetycznego	0	0	+	+	0	0	+	0	0	0	0	0	0
2	Modernizacja istniejących sieci elektroenergetycznych i stacji transformatorowych	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Oznaczenia:

(+) - pozytywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego przedsięwzięcia,

(-) - negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego przedsięwzięcia,

(0) – brak zauważalnego oddziaływania i skutków w zakresie analizowanego przedsięwzięcia,

(+/-) - realizacja celu może spowodować zarówno pozytywne, jak i negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,

Zadania zaproponowane w niniejszej części mają na celu poprawę jakości środowiska poprzez ochronę przed hałasem i promieniowaniem elektromagnetycznym na terenie Miasta i Gminy Dobiegniew.

W celu ograniczenie emisji hałasu komunikacyjnego i jego negatywnego oddziaływania na człowieka oraz budynki w tym zabytki przeprowadzane będą modernizacje i przebudowy dróg na terenie Gminy. Wszelkiego rodzaju inwestycje zwiększające płynność ruchu, zwłaszcza na obszarach zwartej zabudowy, przyczyniają do istotnego zmniejszenia ryzyka zdrowotnego powodowanego przez hałas. Korzystne jest to także dla budynków, ponieważ zmniejszają się drgania i wibracje, które mogą powodować ich uszkodzenie.

Realizowanie inwestycji drogowych związane jest również z prowadzeniem nasadzeń zieleni wzdłuż ciągów komunikacyjnych, oraz wprowadzanie ekranów akustycznych, które mają za zadanie wyciszać hałas drogowy. Negatywnym oddziaływaniem tworzenia i funkcjonowania ekranów akustycznych może być przecinanie tras migracji zwierząt, które muszą je okrążyć, żeby dostać się na drugą stronę drogi. Rozwiązaniem tego problemu jest tworzenie specjalnych kładek i przejść dla zwierząt, dzięki którym mogą się bezpiecznie przedostać na drugą stronę drogi. Również ekrany negatywnie wpływają na krajobraz, zamykają otwartą przestrzeń, ograniczają widok. Zabudowania mieszkaniowe za ekranem z jednej strony są przez niego chronione, z drugiej natomiast mają ograniczony dostęp. Jedynie odpowiednie zaplanowanie i rozmieszczenie w przestrzeni tego typu obiektów nie spowoduje negatywnych oddziaływań, oraz przyczyni się do poprawy komfortu życia mieszkańców.

Szczególne znaczenie mają także działania planistyczne, które prowadzą do zidentyfikowania i zinventaryzowania terenów, na których występują przekroczenia dopuszczalnych wartości hałasu, ponieważ dzięki temu można prowadzić efektywne działania ograniczającego jego skutki np. poprzez lokalizowanie obiektów uciążliwych akustycznie w odpowiedniej odległości od zabudowy mieszkaniowej, budowę obwodnic, itp.

Zagrożenie promieniowaniem elektromagnetycznym występuje przede wszystkim w bezpośrednim otoczeniu jego źródła (np. stacje elektroenergetyczne, linie elektroenergetyczne, stacje bazowe telefonii komórkowej). Dlatego, aby ograniczać negatywne oddziaływanie promieniowania elektromagnetycznego na ludzi i środowisko, konieczne jest rozważanie problematyki oddziaływania pól elektromagnetycznych na etapie planowania przestrzennego (przy wyborze lokalizacji nowych inwestycji). Istotne jest by z jednej strony ograniczyć rozwój zabudowy w sąsiedztwie źródeł promieniowania elektromagnetycznego, a z drugiej strony zabezpieczyć tereny zabudowy mieszkaniowej przed lokalizowaniem tych źródeł w ich najbliższym sąsiedztwie.

4.2.4 Gleby i ich zanieczyszczenia

Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:

Lp	Zadania	Przewidywane znaczące oddziaływania na:												
		NATURA 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Woda	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne
Priorytet: Poprawa jakości środowiska – Degradacja powierzchni ziemi i gleb														
<i>Cel: Ochrona powierzchni ziemi przed negatywnym oddziaływaniem oraz rekultywacja terenów zdegradowanych</i>														
1	Upowszechnienie zasad Dobrej Praktyki Rolniczej i rolnictwa ekologicznego	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
2	Wprowadzenie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych i przydrożnych w celu zabezpieczenia gleb przed erozją	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
3	Utrzymanie czystości i porządku oraz utrzymanie zimowe terenów gminnych	0	0	+	0	0	0	0	0/-	0	0	0/-	0	0

Oznaczenia:

(+) - pozytywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego przedsięwzięcia,

(-) - negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego przedsięwzięcia,

(0) – brak zauważalnego oddziaływania i skutków w zakresie analizowanego przedsięwzięcia,

(+/-) - realizacja celu może spowodować zarówno pozytywne, jak i negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,

Wprowadzanie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych wpłynie korzystnie na gleby i zachowanie różnorodności biologicznej oraz na estetykę obszaru. Pośrednie, pozytywne oddziaływanie na rośliny i zwierzęta będą miały wszelkie działania prowadzone w celu poprawy stanu elementów środowiska przyrodniczego w którym występują tym: wód, gleb, powietrza. Na polepszenie jakości gleb wpływają również wszystkie działania edukacyjne związane z propagowaniem odpowiedniej praktyki rolniczej w gospodarstwach, zwłaszcza przyczynią się do zmniejszenia emisji substancji azotowych i fosforowych do wód.

Jedynym negatywnym oddziaływaniem w zakresie degradacji powierzchni ziemi i gleb można dostrzec w utrzymywaniu czystości i porządku oraz utrzymywaniu zimowym terenów gminnych, co ma związek z wykorzystaniem soli do posypywania nawierzchni drogowych. Spływ powierzchniowy z pasów drogowych prowadzi do zasolenia gleb, co wpływa niekorzystnie na rośliny, powodując efekt suszy fizjologicznej. System korzeniowy nie ma możliwości pobierania wody z gleby, gdyż sól tą wodę zatrzymuje, wskutek czego roślina obumiera. Aby zapobiec temu procesowi, rozwiązaniem jest stosowanie piasku zamiast soli. Jako alternatywę dla chlorku sodu stosuje się również chlorek wapnia wzbogacony m.in. substancjami hamującymi korozję oraz utrzymującymi właściwą kwasowość. Chlorek wapnia jest skuteczniejszy w niskich temperaturach i mniej szkodliwy dla roślinności.

4.2.5 Kopaliny

Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:

Lp	Zadania	Przewidywane znaczące oddziaływania na:												
		NATURA 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Woda	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne
Priorytet: Priorytet: Poprawa jakości środowiska – Kopaliny														
<i>Cel: Zrównoważona gospodarka zasobami naturalnymi</i>														
1	Eliminacja nielegalnej eksploatacji kopalin	+	+	0	+	+	+	0	+	+	0	+	0	+

Oznaczenia:

(+) - pozytywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego przedsięwzięcia,

(-) - negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego przedsięwzięcia,

(0) – brak zauważalnego oddziaływania i skutków w zakresie analizowanego przedsięwzięcia,

(+/-) - realizacja celu może spowodować zarówno pozytywne, jak i negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,

Zadanie przewidziane do realizacji w ramach Programu Ochrony Środowiska w zakresie kopaliny w żaden sposób nie wpłynie negatywnie na komponenty środowiska przyrodniczego i zdrowie mieszkańców. Ma ono na celu zapobiegać nielegalnemu wydobywaniu kopaliny ze złoża, więc ich oddziaływanie będzie w perspektywie krótko- i długoterminowej jak najbardziej pozytywne.

4.2.6 Poważne awarie przemysłowe

Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:

Lp	Zadania	Przewidywane znaczące oddziaływania na:												
		NATURA 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Woda	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne
Priorytet: Poprawa jakości środowiska – Przeciwdziałanie poważnym awariom przemysłowym														
Cel: Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków														
1	Podjęcie działań na rzecz przyjmowania skutecznych rozwiązań organizacyjno -, techniczno – budowlanych służących poprawie bezpieczeństwa pożarowego i miejscowego	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
2	Optymalizacja prowadzonych czynności kontrolno – rozpoznawczych pod kątem zwiększania skuteczności rozpoznawania, analizowania, oceny i monitoringu zagrożeń	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Oznaczenia:

(+) - pozytywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego przedsięwzięcia,

(-) - negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego przedsięwzięcia,

(0) – brak zauważalnego oddziaływania i skutków w zakresie analizowanego przedsięwzięcia,

(+/-) - realizacja celu może spowodować zarówno pozytywne, jak i negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,

Zadania zaproponowane do realizacji na terenie Miasta i Gminy Dobiegniew w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom przemysłowym będą mieć wyłącznie pozytywne, długoterminowe, bezpośrednie i pośrednie skutki dla wszystkich komponentów środowiska przyrodniczego i zdrowia człowieka. Mają one na celu zapobieganie powstawaniu awarii, minimalizowaniu ich skutków, a więc tym samym nie mogą degradować jakichkolwiek innych elementów systemu przyrodniczego.

4.2.7 Ochrona przyrody

Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:

Lp	Zadania	Przewidywane znaczące oddziaływania na:												
		NATURA 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Woda	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne
Priorytet: Ochrona i racjonalne użytkowanie zasobów przyrodniczych – Ochrona przyrody i krajobrazu														
Cel: Ochrona, odtwarzanie i zrównoważone użytkowanie różnorodności biologicznej i georóżnorodności														
1	Uwzględnianie w planach zagospodarowania przestrzennego ograniczonego dostępu do terenów cennych przyrodniczo	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
2	Opracowanie „Planu ochrony Drawieńskiego Parku Narodowego”	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
3	Ochrona obszarów, zespołów, obiektów nie objętych jeszcze ochroną prawną, a prezentujących dużą wartość przyrodniczą	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
4	Poszerzanie świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie właściwego wykorzystania istniejących obiektów objętych ochroną	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Oznaczenia:

(+) - pozytywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego przedsięwzięcia,

(-) - negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego przedsięwzięcia,

(0) – brak zauważalnego oddziaływania i skutków w zakresie analizowanego przedsięwzięcia,

(+/-) - realizacja celu może spowodować zarówno pozytywne, jak i negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,

Zadania zaplanowane do realizacji celu: *Ochrona przyrody i krajobrazu*, mają na celu ochronę siedlisk, walorów przyrodniczych i krajobrazowych Gminy.

Dzięki działaniom, które sprowadzają się do uwzględnienia ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, oraz opracowania planu ochrony Drawieńskiego Parku Narodowego zostanie osiągnięty cel polegający na ochronie tych terenów przed nadmiernym inwestowaniem.

Wszystkie zaproponowane działania w tym zakresie nie wpłyną negatywnie na stan środowiska, wręcz przyczynią się do poprawy jego stanu, a ich oddziaływanie będzie miało charakter długoterminowy.

4.2.8 Zrównoważony rozwój lasów

Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:

Lp	Zadania	Przewidywane znaczące oddziaływania na:												
		NATURA 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Woda	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne
Priorytet: Ochrona i racjonalne użytkowanie zasobów przyrodniczych – Zrównoważony rozwój lasów														
<i>Cel: Zmiana struktury gatunkowej i wiekowej lasów, odnowienie uszkodzonych ekosystemów leśnych</i>														
1	Budowa dróg: w leśnictwie Smolarz (2012), w leśnictwie Drawiny (2013), w leśnictwach Drawiny i Sarbinowo (2014)	-/0	0	+	-/0	-/0	-/0	-/0	-/0	-/0	-/0	0	+	0
2	Projekty i budowy dróg leśnych w następujących leśnictwach: Chomętowo dł. 3,7 km, Długie dł. 3,5 km, oraz Buszów dł. 7,25 km (2013), Długie/ Złotawa dł. 3,5 km, Chomętowo, Buszów dł. 7,25 km (2014), Wilanów – Wielisławice dł. 3,25 km, Sławno dł. 4,7 km, oraz Buszów dł. 7,25 km (2015)	-/0	0	+	-/0	-/0	-/0	-/0	-/0	-/0	-/0	0	+	0
3	Wspieranie wielofunkcyjnego rozwoju obszarów leśnych	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
4	Promocja walorów przyrodniczych i edukacja ekologiczna	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
5	Prowadzenie prac pielęgnacyjnych na terenie kompleksów leśnych	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
6	Opracowanie Planu Urządzania lasu na lata 2013 – 2022	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Oznaczenia:

(+) - pozytywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego przedsięwzięcia,

(-) - negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego przedsięwzięcia,

(0) – brak zauważalnego oddziaływania i skutków w zakresie analizowanego przedsięwzięcia,

(+/-) - realizacja celu może spowodować zarówno pozytywne, jak i negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,

Szczególne rolę w ochronie różnorodności biologicznej spełniają lasy, ponieważ pomimo znaczących przekształceń nadal zachowują duży stopień naturalności, cechują się znacznym zróżnicowaniem siedlisk i są ostoją wielu gatunków roślin i zwierząt, a także stanowią ważne ogniwo spajające inne ekosystemy i znacząco wpływają na ich stan.

Wszystkie zadania zaproponowane do realizacji w celu zrównoważonego rozwoju lasów będą w perspektywie długoterminowej pozytywnie wpływać na komponenty środowiska przyrodniczego. Negatywne krótkoterminowe oddziaływanie dotyczy wyłącznie zadań polegających na budowie dróg leśnych. Tak samo jak w przypadku budowy, czy modernizacji dróg krajowej, wojewódzkich i Powiatowych ujemne oddziaływanie dotyczy etapu wykonywania inwestycji, a nie jej dalszego użytkowania. Natężenie pojazdów na tych drogach jest nieporównywalnie mniejsze dlatego nie należy spodziewać się obniżenia jakości powietrza wskutek emisji zanieczyszczeń ze spalin. Należy dostrzegać pozytywny aspekt tego działania, jakim jest szybkie dotarcie do pożaru w lesie przez jednostki straży pożarnej.

4.2.9 Turystyka

Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:

Lp	Zadania	Przewidywane znaczące oddziaływania na:												
		NATURA 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Woda	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne
Priorytet: Ochrona i racjonalne użytkowanie zasobów przyrodniczych – Rozwój turystyki														
<i>Cel: Zrównoważony rozwój sektora turystyki</i>														
1	Rozbudowa sieci ścieżek rowerowych i szlaków pieszych, zorganizowanie punktów widokowych, tablic informacyjnych dotyczących wartości ekologicznych i osobliwości przyrody	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
2	Realizacja projektu „Wyprawa po polskim i niemieckim Nadodrzu”	0	0	+	0	0	0	0	0	+	0	+	+	+
3	Tworzenie i utrzymywanie terenów zieleni urządzonej	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Oznaczenia:

(+) - pozytywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego przedsięwzięcia,

(-) - negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego przedsięwzięcia,

(0) – brak zauważalnego oddziaływania i skutków w zakresie analizowanego przedsięwzięcia,

(+/-) - realizacja celu może spowodować zarówno pozytywne, jak i negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,

Zaproponowane zadania skupiają się głównie na rozwoju turystyki przyczynią się w dużej mierze do wyeksponowania walorów turystycznych, jednak przy ich realizacji należy pamiętać o samej przyrodzie, tak aby nie ucierpiała w wyniku zamierzonych działań. Potencjał przyrodniczy Gminy Dobiegniew jest ogromny i może przyczynić się do rozwoju sektora turystyki, trzeba mieć jednak na względzie zachowanie walorów środowiska, aby korzyści z nich mogły czerpać kolejne pokolenia.

Tworzenie i utrzymywanie terenów zieleni urządzonej, szczególnie w mieście zapewni mozaikowość typów pokrycia terenu w strefach zurbanizowanych, poprawi warunki higieniczne, estetyczne oraz topoklimatyczne, przyczyniając się jednocześnie do podniesienia standardu życia.

Zadanie dotyczące budowy ścieżek rowerowych wpłynie w sposób pozytywny na stan środowiska. Należy w odpowiedni sposób wybrać trasy ścieżek rowerowych, aby nie dochodziło do niszczenia cennych przyrodniczo terenów.

4.2.10 Gospodarka odpadami

Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:

Lp	Zadania	Przewidywane znaczące oddziaływania na:												
		NATURA 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Woda	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne
Priorytet: Zrównoważone wykorzystanie materiałów, wody i energii – Gospodarka odpadami														
Cel: Stworzenie systemu gospodarki odpadami, zgodnego z zasadą zrównoważonego rozwoju oraz hierarchią sposobów postępowania z odpadami														
1	Realizacja założeń Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest	0	0	+	0	0	0	+	+	+	0	+	+	+
2	Monitorowanie miejsc powstawania „dzikich składowisk odpadów” oraz podejmowanie działań zmierzających do ich usunięcia	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
3	Rozwój systemu zbiórki surowców wtórnych i odpadów niebezpiecznych	0	0	+	+	+	+	+	0	0	0	+	0	0
4	Współpraca w ramach Regionu Północnego, oraz Związku Gmin SGO5	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
5	Wprowadzanie nowego systemu odbioru odpadów komunalnych zgodnie ze znowelizowaną ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach	+	0	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	+

Oznaczenia:

(+) - pozytywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego przedsięwzięcia,

(-) - negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego przedsięwzięcia,

(0) – brak zauważalnego oddziaływania i skutków w zakresie analizowanego przedsięwzięcia,

(+/-) - realizacja celu może spowodować zarówno pozytywne, jak i negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,

Istotną sprawą z punktu widzenia ochrony środowiska jest właściwa gospodarka odpadami. Odpady to jeden z największych problemów obecnych czasów. Aby nie doprowadzić do degradacji środowiska należy podejmować zdecydowane kroki w kierunku racjonalnego gospodarowania odpadami w tym maksymalnego odzysku materiałowego i energetycznego. Wprowadzenie nowego systemu gospodarowania odpadów w Gminie Dobiegniew pozwoli uszczelnić system tym samym wyeliminuje nielegalne praktyki spalania odpadów w domowych paleniskach przyczyniając się do poprawy stanu powietrza atmosferycznego, ograniczy nielegalne pozbywanie się odpadów w miejscach do tego nie przeznaczonych m.in. w lasach, przydrożnych rowach itp. Ponadto odpady zagospodarowywane w ramach nowego systemu będą w maksymalny sposób poddawane odzyskowi co przyczyni się do ograniczenia ochrony zasobów naturalnych.

Gospodarowanie odpadami to także problem azbestu. Z roku na rok powstaje coraz więcej odpadów zawierających azbest. Spowodowane jest to wzrastającą wymianą pokryć dachowych zawierających azbest na bezpieczne pokrycia z blachy lub ceramiczne. Aby wyeliminować negatywny wpływ oddziaływania azbestu na środowisko w tym na powietrze atmosferyczne należy stworzyć mieszkańcom możliwość legalnego pozbywania się wyrobów zawierających azbest. Takie działania powinny być kreowane oraz koordynowane przez Gminę, a narzędziem niezbędnym do realizacji tego zadania powinna być realizacja gminnego programu usuwania azbestu.

Rozwój systemu selektywnej zbiórki odpadów oraz spełnianie wymogów odnośnie

dopuszczonych limitów przyczyni się do stopniowego zmniejszania udziału odpadów o cechach surowców wtórnych (zwłaszcza odpadów opakowaniowych, biodegradowalnych, niebezpiecznych, a także wielkogabarytowych i budowlanych) w strumieniu odpadów kierowanych na składowiska. Dzięki temu nastąpi oszczędność wykorzystania pojemności składowisk. Wpłyne to bezpośrednio na zmniejszenie zapotrzebowania na zajmowanie nowych powierzchni pod deponowanie odpadów.

Bez wątpienia realizacja powyższych zadań wynikających z Programu będzie służyła poprawie jakości środowiska na obszarze Miasta i Gminy Dobiegniew, a pozytywne oddziaływanie będzie dostrzegalne zarówno w okresie krótko-, jak i długoterminowym.

4.2.11 Odnawialne źródła energii

Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:

Lp	Zadania	Przewidywane znaczące oddziaływania na:												
		NATURA 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Woda	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne
Priorytet: Zrównoważone wykorzystanie materiałów, wody i energii - Odnawialne źródła energii (OZE)														
Cel: Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii														
1	Zmiana nośników energii z paliw stałych na paliwa płynne, gazowe lub inne ekologicznie czyste dla tzw. niskiej emisji to jest na terenach budownictwa jednorodzinnego i lokalnych kotłowniach grzewczych	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
2	Promowanie wśród mieszkańców pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych	0	0	+	+	+	0	+	+	0	+	+	+	+
3	Wyznaczanie i uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego obszarów preferowanych do rozwijania infrastruktury opartej na źródłach odnawialnych	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
4	Zmiana ogrzewania siedziby Nadleśnictwa Głusko na system pomp ciepła	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Oznaczenia:

(+) - pozytywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego przedsięwzięcia,

(-) - negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego przedsięwzięcia,

(0) – brak zauważalnego oddziaływania i skutków w zakresie analizowanego przedsięwzięcia,

(+/-) - realizacja celu może spowodować zarówno pozytywne, jak i negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,

Racjonalne użytkowanie zasobów naturalnych przyczyni się do wolniejszego ich zużywania i ograniczania presji na środowisko. Zrealizowanie tych postulatów ma umożliwić wykorzystywanie energii odnawialnej. Wzrost udziału energii z odnawialnych źródeł przełoży się na różnorodność oddziaływań na środowisko.

Na terenie Gminy Dobiegniew nie planuje się budowy farm wiatrowych, które budzą najczęściej kontrowersji ze wszystkich źródeł energii odnawialnych. Jako znaczące oddziaływanie wymienia się hałas wytwarzany przez pracujące elektrownie wiatrowe oraz ich oddziaływanie na

krajobraz. Instalacje te stanowią również zagrożenie dla ptaków oraz nietoperzy. Istnieją również sprzeczne poglądy w ocenie wpływu inwestycji na krajobraz (jedni uważają, że wiatraki korzystnie wpływają na estetykę krajobrazu, inni z kolei uważają, że tego typu elementy obniżają walory krajobrazowe).

Żadne z zaproponowanych zadań do realizacji na terenie Gminy Dobiegniew nie będzie w sposób negatywny oddziaływać na komponenty środowiska przyrodniczego. Zainstalowanie pompy ciepła w Nadleśnictwie Głusko pozwoli na wykorzystanie ciepła zgromadzonego w gruncie, a tym samym ograniczy zużycie paliw kopalnianych i emisję zanieczyszczeń z ich spalania do powietrza.

4.2.12 Ograniczenie zużycia energii

Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:

Lp	Zadania	Przewidywane znaczące oddziaływania na:												
		NATURA 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Woda	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne
Priorytet: Zrównoważone wykorzystanie materiałów, wody i energii – Ograniczenie zużycia energii														
<i>Cel: Wzrost efektywności zasobów wodnych i surowców energetycznych oraz ograniczenie zużycia energii</i>														
1	Eliminowanie węgla jako paliwa dla ogrzewania gospodarstw domowych	0	0	+	+	+	0	+	0	0	+	+	+	+
2	Zachęcanie mieszkańców do używania w swoich pojazdach biopaliw, benzyny bezołowiowej i gazu, oraz korzystanie z komunikacji zbiorowej	+	+	+	0	0	0	+	0	0	+	0	0	+
3	Prace termomodernizacyjne prowadzone w budynkach użyteczności publicznej	0	0	+	0	0	0	+	+	+/-	+	+	+	+

Oznaczenia:

(+) - pozytywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego przedsięwzięcia,

(-) - negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego przedsięwzięcia,

(0) – brak zauważalnego oddziaływania i skutków w zakresie analizowanego przedsięwzięcia,

(+/-) - realizacja celu może spowodować zarówno pozytywne, jak i negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,

W celu ograniczania zużycia energii przeznaczonej do ogrzewania budynków kontynuowane będą działania termomodernizacyjne prowadzone w budynkach użyteczności publicznej, przebudowy i remonty budynków, które doprowadzą do usprawnienia wydajności systemów grzewczych w obiektach, oraz zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do powietrza ze starych pieców. Zostaną przeprowadzone działania polegające na stosowaniu dociepleń budynków, wymianie stolarki okiennej oraz modernizacji systemów grzewczych. Niewątpliwie wpłynie to na poprawę stanu powietrza atmosferycznego, mniejsze zużycie energii, a co za tym idzie ograniczenie zużycia zasobów naturalnych środowiska.

4.2.13 Podniesienie świadomości ekologicznej

Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:

Lp	Zadania	Przewidywane znaczące oddziaływania na:												
		NATURA 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Woda	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne
Priorytet: Edukacja ekologiczna														
<i>Cel: Propagowanie właściwych zachowań i postaw dotyczących środowiska naturalnego</i>														
1	Współpraca z jednostkami i instytucjami działającymi w obszarze ochrony środowiska	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
2	Prowadzenie stałych akcji informacyjno-edukacyjnych	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
3	Organizowanie imprez pobudzających aktywność dzieci i młodzieży w dziedzinie ochrony przyrody i środowiska naturalnego ("Dni Ziemi" i "Sprzątanie Świata")	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
4	Informowanie mieszkańców przez portal internetowy gminy o stanie środowiska na terenie gminy i Powiatu oraz działaniach podejmowanych na rzecz jego ochrony	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
5	Wspieranie działań wybranych placówek oświaty, przejmujących rolę lokalnych centrów edukacji	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
6	Prowadzenie prelekcji w szkołach oraz zajęć w terenie	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Oznaczenia:

(+) - pozytywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego przedsięwzięcia,

(-) - negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego przedsięwzięcia,

(0) – brak zauważalnego oddziaływania i skutków w zakresie analizowanego przedsięwzięcia,

(+/-) - realizacja celu może spowodować zarówno pozytywne, jak i negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,

Działania związane z edukacją ekologiczną i współpracą w zakresie ochrony środowiska mają pośrednie pozytywne oddziaływanie na środowisko, ponieważ zwiększają wiedzę społeczeństwa o tym, jakie zagrożenia niesie ze sobą działalność człowieka i jakie są tego konsekwencje dla środowiska i zdrowia człowieka. Kształtowanie postaw proekologicznych jest więc ważną działalnością w ramach ochrony przyrody i zapobiegania degradacji środowiska.

4.3 Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, w tym obszar Natura 2000

Patrząc przez pryzmat celu w jakim jest opracowywany i realizowany Program Ochrony Środowiska, należy uznać, że środkami zapobiegającymi negatywnemu oddziaływowaniu na środowisko są między innymi rozwiązania zaproponowane w aktualizacji tego dokumentu.

Głównym celem Programu Ochrony Środowiska jest określenie dla Miasta i Gminy Dobiegniew drogi do osiągnięcia celów w dziedzinie ochrony środowiska, ustalonych wcześniej na szczeblu regionalnym, krajowym i międzynarodowym. Większość zaplanowanych do realizacji zadań ma zdecydowanie pozytywny wpływ na środowisko.

Jednak na poziomie realizacji poszczególnych konkretnych zadań inwestycyjnych należałoby podjąć przede wszystkim następujące środki zapobiegające oraz ograniczające negatywne oddziaływanie na środowisko:

- zapewnienie wysokiego poziomu przebiegu procedur oceny oddziaływania na środowisko dla poszczególnych przedsięwzięć stanowiących praktyczny wymiar realizacji POŚ. Proces ten wymaga realnego zaangażowania nie tylko projektantów i przedstawicieli administracji samorządowej, ale i służb ochrony przyrody, środowiska naukowego i organizacji społecznych,
- ścisły nadzór merytoryczny nad prawidłową realizacją POŚ oraz miarodajny monitoring stanu środowiska, co wymaga rzeczowej analizy wyników monitoringu oraz podejmowania działań adekwatnych do otrzymanych wyników,
- zapewnienie zgodności wydawanych decyzji administracyjnych z POŚ oraz zasadami ochrony środowiska – m.in. poprzez włączanie się do postępowań administracyjnych różnych kompetentnych podmiotów na prawach strony (m.in. służb administracji),
- ścisła egzekucja zapisów określonych w decyzjach administracyjnych, regulaminach utrzymania czystości i porządku w gminie oraz w przepisach prawnych,
- działania edukacyjne dla mieszkańców Miasta i Gminy,
- wspieranie (finansowe, merytoryczne, sprzętowe, kadrowe) procesów kontroli realizowanych przez służby ochrony środowiska.

Prawidłowa realizacja POŚ nie wywoła skutków czy oddziaływań środowiskowych wymagających przeprowadzenia kompensacji przyrodniczej, w związku z czym nie przewiduje się podjęcia działań kompensacyjnych, choć nie można wykluczyć że szczegółowy raport oddziaływania na środowisko którejs z planowanych inwestycji wymusi podjęcie takich działań.

Ponadto, Program Ochrony Środowiska ma charakter strategiczny i w związku z tym brak jest możliwości precyzyjnego określenia działań kompensacyjnych dla wskazanych działań w tym napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Do przedsięwzięć realizowanych w ramach POŚ, które mogą negatywnie oddziaływać na środowisko należą przede wszystkim na etapie budowy inwestycje w zakresie infrastruktury komunalnej (utrzymanie sieci wodociągowo – kanalizacyjnej oraz prowadzenie bieżących modernizacji, budowa oczyszczalni ścieków przy leśniczówkach) a także w fazie eksploatacji oraz modernizacji i rozbudowy dróg.

Kompensacja przyrodnicza w przypadku realizacji inwestycji drogowych związana jest z prowadzeniem nasadzeń zieleni wzdłuż ciągów komunikacyjnych, oraz wprowadzanie ekranów akustycznych, które mają za zadanie wyciszać hałas drogowy, ponadto modernizowane drogi wyposażane są w instalacje odwadniające, wody opadowe odprowadzane są zgodnie z wymogami ochrony środowiska oraz wyposażenie w urządzenia ochrony środowiska jak przejścia dla zwierząt.

Szczególne znaczenie mają także działania, które prowadzą do zidentyfikowania i zinwentaryzowania terenów, na których występują przekroczenia dopuszczalnych wartości hałasu, ponieważ dzięki temu można prowadzić efektywne działania ograniczające jego skutki np. poprzez wymianę okien na dźwiękoszczelne i modernizację dróg.

W celu ograniczenia negatywnych oddziaływań i kompensacji przyrodniczej w przypadku modernizacji sieci kanalizacyjnej i wodociągowej na etapie prac budowlanych należy warstwę gleby zdjętą z pasa robót odpowiednio zdeponować i po zakończeniu prac ponownie wykorzystać do rekultywacji terenu. Należy ograniczać przestrzenne zagospodarowanie i przekształcenie istniejącego środowiska przyrodniczego do niezbędnego minimum, w trakcie budowy o ile to możliwe maksymalnie zawęzić pas budowy, co pozwoli ograniczyć bezpośrednie zniszczenie drzew i krzewów.

Negatywne oddziaływanie ww. inwestycji na środowisko można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji oraz odpowiedni dobór rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych, ponieważ skala wywoływanych przez nie oddziaływań środowiskowych zależeć będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań

i zastosowanych rozwiązań ograniczających negatywny wpływ na środowisko.

Ponadto prawidłowy projekt, uwzględniający potrzeby ochrony środowiska zarówno na etapie budowy jak i w fazie eksploatacji inwestycji, także pozwoli istotnie ograniczyć te oddziaływania.

Realizacja dokumentu nie powinna znacząco negatywnie oddziaływać na obszary sieci NATURA 2000, oraz nie powinna stanowić zagrożenia dla gatunków roślin, zwierząt i siedlisk, dla których ochrony zostały one powołane, przy realizacji zadań w sposób prawidłowy i zastosowaniu odpowiednich środków łagodzących.

Poniżej przedstawiono, istotne zagrożenia dla Lasów Bierzwnickich, Uroczyska Puszczy Drawskiej, oraz Lasów Puszczy nad Drawą. Rodzaje zagrożeń dla poszczególnych obszarów NATURA 2000 przyjęto za standardowymi formularzami danych, dostępnymi na stronie internetowej <http://natura2000.gdos.gov.pl>.

Zagrożenia dla obszarów:

- zmiana stosunków wodnych, poprzez pozyskiwanie piasku i żwiru, zamiary budowy zbiorników wodnych (Mierzęcka Struga),
- spadek poziomu wód gruntowych, zagrażający ekosystemom hydrogenicznym,
- usuwanie martwych drzew lub ich obumarłych fragmentów,
- wyręb niektórych starodrzewi i drzew dziuplastych, sadzenie monokultur drzew, ograniczenie zrębów zupełnych,
- presja turystyczna, głównie rozbudowa infrastruktury, oraz zaśmiecanie i wandalizm; nadmierna i niekontrolowana turystyka kajakowa na rzekach,
- zanieczyszczenia wody, oraz eutrofizacja,
- kłusownictwo, zwłaszcza dotyczące ryb i dużych ssaków,
- wielkoprzemysłowe hodowle trzody chlewnej (Chomętowo).

Na podstawie przeprowadzonej analizy zagrożeń należy stwierdzić, że negatywne oddziaływania na obszary NATURA 2000 w Gminie Dobiegniew może generować rozwój turystyki, konserwacja rzek i kanałów, oraz budową zbiornika przeciwpożarowego i zbiornika na rzece Struga Mierzęcka.

Turystyka w Gminie Dobiegniew jest związana przede wszystkim z funkcjonowaniem Drawieńskiego Parku Narodowego. Wśród form turystyki kwalifikowanej dominuje turystyka rowerowa, piesza oraz kajakowa. Popularną formą rekreacji jest wędkarstwo. Przez obszar Gminy przebiega siedem profesjonalnie zaplanowanych i wyznaczonych krajoznawczo-turystycznych szlaków rowerowych i pieszych. Szlaki rowerowe są dobrze przygotowane i łączą się ze szlakami euroregionalnymi tworząc zwartą sieć szlaków turystyki rowerowej. Dzięki dofinansowaniu ze środków Unii Europejskiej w ramach projektów Euroregionu Pro Europa Viadrina wszystkie szlaki zostały oznakowane. Szlaki są jednak jak najbardziej koniecznymi elementami infrastruktury, bez nich turyści penetrowaliby obszary cenne przyrodniczo, niszcząc siedliska i gatunki. Dzięki ścieżkom i szlakom mają wyznaczone miejsca do użytkowania, bez narażania na zniszczenie pozostałych terenów.

Każda forma turystyki poprzez użytkowanie zasobów przyrodniczych powoduje przekształcenia środowiska. Z punktu widzenia ochrony obszarów NATURA 2000 najistotniejsza jest eliminacja i minimalizacja tych zagrożeń. Obszary Natura 2000 chronią siedliska dolin rzecznych, dla których podstawowym czynnikiem pozwalającym na zachowanie ich walorów przyrodniczych jest ekstensywne użytkowanie gruntów.

Należy podkreślić, że rozwój turystyki przynosi również pozytywne skutki dla środowiska, szczególnie biorąc pod uwagę upowszechnianie zachowań proekologicznych, wykorzystywanie jej walorów wychowawczych i poznawczych w edukacji ekologicznej oraz większą dbałość o stan środowiska.

Zakłada się, że kontrolowany rozwój turystyki, respektujący zasadę chłonności turystycznej poszczególnych obszarów przy jednoczesnym zachowaniu ekstensywnego użytkowania gruntów, nie powinien znacząco oddziaływać na środowisko.

Kolejną grupę zagrożeń dla obszarów NATURA 2000 są zadania związane z ochroną

przeciwpowodziową. Stanowią one oddziaływania pośrednie na siedliska, związane ze zmianą stosunków wodnych oraz bezpośrednio z usuwaniem roślinności i regulacją koryt. Oddziaływanie to dotyczy zwłaszcza doliny rzeki Drawy.

Podstawowym czynnikiem kształtującym fitocenozę tego obszaru są zmienne przepływy wody w korycie rzeki oraz okresowe wezbrania wody na terasach zalewowych, zapewniające stałą naturalną dynamikę siedliska. Prowadzenie prac regulacyjnych i melioracyjnych w celu ochrony przeciwpowodziowej ma jednak priorytetowe znaczenie z punktu widzenia bezpieczeństwa publicznego, ochrony zdrowia, życia i mienia ludzi, stąd eliminacja tych zabiegów jest często niemożliwa.

Szczególnego znaczenia w ochronie siedlisk dolinnych nabierają więc następujące rozwiązania minimalizujące negatywne oddziaływania na te obszary tj.:

- odsuwanie wałów przeciwpowodziowych, jak najdalej od koryta rzeki,
- tworzenie polderów zalewowych na obszarach nieurbanizowanych,
- tworzenie kanałów ulgi, odprowadzających nadmiar wody na tereny mogące podlegać zalewaniu,
- usuwanie drzew i krzewów z międzywala po przeprowadzeniu waloryzacji przyrodniczej (pozostawianie najcenniejszych stanowisk roślin).

4.4 Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w Programie

Zadania przewidziane do realizacji w ramach Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Dobiegniew mają doprowadzić do znaczącej poprawy ogólnego stanu komponentów środowiska przyrodniczego Miasta i Gminy, a tym samym mają wyeliminować zagrożenia środowiskowe. Oceniany dokument ma charakter strategiczny i w związku z tym brak jest możliwości precyzyjnego określenia działań alternatywnych dla wskazanych przedsięwzięć.

O rozwiązaniach alternatywnych nie można więc mówić w kontekście ogólnej koncepcji Programu, ale na etapie wdrażania poszczególnych zadań realizujących. Skutki środowiskowe podejmowanych działań silnie zależą od lokalnej chłonności środowiska lub od występowania w rejonie realizacji przedsięwzięcia tzw. obszarów wrażliwych. Takimi obszarami mogą być te objęte ochroną prawną, stanowiące 98,7% powierzchni Gminy. Dlatego przy realizacji nowych inwestycji należy rozważać warianty alternatywne tak aby wybrać ten, który w najmniejszym stopniu będzie negatywnie oddziaływać na środowisko. Jako warianty alternatywne przedsięwzięcia można rozważać: warianty lokalizacji, warianty konstrukcyjne i technologiczne, warianty organizacyjne czy wariant niezrealizowania inwestycji tzw. wariant „0”. Wariant „0” nie oznacza, że nic się nie zmieni, ponieważ brak realizacji inwestycji może także powodować konsekwencje środowiskowe. W/w alternatywy działań powinny być szczegółowo analizowane na etapach procedur środowiskowych wymagających tego przedsięwzięć.

Problem oddziaływań skumulowanych w aspekcie objętym przedmiotowym opracowaniem jest adekwatny (uwzględniając skalę) do wyników procedur oceny oddziaływania na środowisko przeprowadzonych dla Powiatowego Programu Ochrony Środowiska.

Poprzez powiązanie z innymi dokumentami wyznaczającymi ramy dla realizacji późniejszych przedsięwzięć i z problemami dotyczącymi ochrony środowiska należy uznać, że realizacja zapisów przedmiotowego dokumentu nie spowoduje zwiększenia negatywnego wpływu na środowisko.

5 Informacje końcowe

5.1 Możliwe transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Poprzez transgraniczne oddziaływanie należy rozumieć jakiekolwiek oddziaływanie, nie mające wyłącznie charakteru globalnego, na terenie podlegającym jurysdykcji strony, spowodowane planowaną działalnością, której fizyczna przyczyna jest w całości lub częściowo położona na terenie podlegającym jurysdykcji innej Strony. Zaproponowane działania do realizacji w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Dobiegniew mają charakter regionalny i ewentualne negatywne

oddziaływanie, które może wystąpić będzie miało charakter lokalny. Na etapie przygotowywania prognozy stwierdzono, iż realizacja przedsięwzięć zapisanych w Projekcie nie wskazuje na możliwość negatywnego transgranicznego oddziaływania na środowisko, które może objąć terytorium innych Państw.

5.2 Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień Programu

Realizacja działań zaplanowanych w projekcie „Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Dobiegniew na lata 2013 – 2016 z perspektywą na lata 2017 – 2020” wymaga monitorowania oraz podjęcia natychmiastowych działań w przypadku pojawienia się rozbieżności między planowanymi rezultatami, a stanem osiągniętym w rzeczywistości. Opracowany projekt Programu charakteryzuje zasady oceny oraz monitorowania realizacji zapisów dokumentu. W ramach zaproponowanych celów przedstawiono określone wskaźniki, które pomogą określić stopień realizacji poszczególnych zadań i działań ekologicznych.

Wskaźniki monitorowania realizacji aktualizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Dobiegniew na lata 2013 – 2016 z perspektywą na lata 2017 – 2020” zostały przedstawione w poniższej tabeli:

Tabela 9 Wskaźniki służące do monitoringu Programu Ochrony Środowiska

Lp.	Wskaźnik	2011	2015	2019
<i>Wskaźniki stanu środowiska i zmiany presji na środowisko</i>				
1	Ocena ogólna jakości wód powierzchniowych i podziemnych	Ogólny stan zły dla wód powierzchniowych podziemnych II/ III klasa – podziemne		
2	Ładunki zanieczyszczeń w ściekach po oczyszczeniu [kg/rok]	BZT ₅ – 1725 ChZT – 9928 Zawiesina ogólna – 2325		
3	Zużycie wody na potrzeby gospodarki i ludność [dam ³ /rok]	2233,2		
4	Ścieki przemysłowe odprowadzone bezpośrednio do wód lub do ziemi wymagające oczyszczenia [dam ³ /rok]	0		
5	Ludność korzystające z oczyszczalni ścieków [% liczby ludności]	ok. 84%		
6	Odpady komunalne zebrane [Mg]	1180,2		
7	Ilość odpadów przetworzonych biologicznie [Mg]	b.d.		
8	Ilość odpadów komunalnych unieszkodliwionych przez składowanie [Mg]	b.d.		
9	Wielkość emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych do powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych [Mg/rok]	1,81		
10	Lesistość [%]	60,1		
11	Powierzchnia terenów objęta formami prawnej ochrony obszarowej [%]	98,7		
<i>Wskaźniki społeczno – ekonomiczne</i>				
12	Nakłady inwestycyjne na ochronę środowiska i gospodarkę wodną [tys. zł]	b.d.		

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS oraz WIOŚ

5.3 Podsumowanie i wnioski

Prognoza oddziaływania na środowisko wykonana dla Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Dobiegniew na lata 2013 – 2016 z perspektywą na lata 2017 – 2020 nie wskazała na występowanie znaczących zagrożeń dla środowiska w proponowanych działaniach. Stwierdza się, iż przyjęcie do realizacji na etapie planowania konkretnych przedsięwzięć rozwiązań, zapobiegających i ograniczających oddziaływanie na środowisko, wyeliminuje, bądź ograniczy ewentualne konflikty środowiskowe.

Planowanymi inwestycjami na terenie Gminy o największym znaczeniu z punktu widzenia potencjalnego oddziaływania na środowisko są: bieżące naprawy i modernizacje sieci wodnokanalizacyjnych, modernizacja odcinków dróg krajowych, powiatowych i gminnych, oraz budowa dróg leśnych, oraz budowa zbiornika pożarowego i zbiornika na Strudze Mierzęckiej. W przypadku realizacji wymienionych inwestycji podjęte zostaną wszelkie niezbędne działania w celu ograniczenia negatywnych oddziaływań i zapewnienia najwyższych standardów ochrony środowiska.

Aktualizacja Programu ze swej natury jest dokumentem ogólnym, planistycznym nie stanowi prawa miejscowego, a część jego zapisów ma charakter indykatywny. W związku z tym rekomenduje się, by w Aktualizacji Programu sformułować ogólne zasady realizacji poszczególnych działań, zgodne z wymogami środowiskowymi.

Analiza macierzy wpływu realizacji zadań Aktualizacji Programu pozwoliła wskazać na zasadniczą grupę działań o potencjalnym znaczącym oddziaływaniu na środowisko. Pozytywne oddziaływania Aktualizacji Programu ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Dobiegniew na środowisko zdecydowanie przeważają nad negatywnymi. Potencjalne negatywne krótkoterminowe oddziaływania na zasoby środowiska mogą być związane z fazą realizacji inwestycji:

- Modernizacje i remonty sieci wodociągowej i kanalizacyjnej,
- Budowa i przebudowa dróg, w tym również dróg leśnych,
- Budowa zbiornika przeciwpowodziowego i zbiornika na Strudze Mierzęckiej.

Przeciwwagą do przedsięwzięć stricte budowlanych są działania związane z wydawaniem decyzji środowiskowych, pozwoleń na budowę, itp. Na etapie administracyjnym powinna zostać opracowana niezbędna dokumentacja stwierdzająca słuszność planowanej inwestycji i potencjalne oddziaływanie jej na środowisko.

Dla większości przedsięwzięć przewidywanych do realizacji w Aktualizacji Programu bezpośrednie oddziaływanie na środowisko będzie lokalne i krótkotrwałe. Oddziaływania te mogą być także znacznie ograniczone poprzez wybór odpowiedniej lokalizacji, właściwą realizację oraz użytkowanie inwestycji. W przypadku realizacji zaplanowanych inwestycji na terenach cennych przyrodniczo, należy szczegółowo rozważyć wszystkie oddziaływania.

Realizacja większości z proponowanych priorytetów nie pociągnie za sobą transgranicznego oddziaływania na środowisko. Szczegółowa analiza oddziaływań na środowisko poszczególnych inwestycji możliwa będzie na etapie wydawania decyzji środowiskowej.

Zaniechanie realizacji zaplanowanych zadań prowadzić będzie do pogorszenia stanu środowiska i pogorszenia jakości życia mieszkańców.

Przeprowadzona analiza i ocena wszystkich działań Aktualizacji Programu ochrony środowiska pozwala na stwierdzenie, że w zamyśle ogólnym ich realizacja spowoduje poprawę jakości środowiska, zachowanie różnorodności biologicznej oraz dziedzictwa przyrodniczo-kulturowego, a także wpłynie na ograniczanie zużywania zasobów środowiska.

5.4 Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Podstawa prawna opracowania prognozy stanowi Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199 poz.1227 z późn. zm.).

Prognoza oddziaływania na środowisko aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Dobiegniew na lata 2013 – 2016 z perspektywą na lata 2017 – 2020 została sporządzona w celu określenia wpływu na środowisko założonych w nim celów i zadań zarówno krótko i długoterminowych.

W Prognozie przeanalizowano zakres, zawartość i cele przedstawione w projekcie i określono, że są one zgodne z międzynarodowymi, krajowymi oraz wojewódzkimi dokumentami zakresie ochrony środowiska.

W programie dokonano oceny istniejącego stanu środowiska na terenie Miasta i Gminy, a w szczególności takich jego komponentów jak: powierzchni ziemi, wód podziemnych i powierzchniowych, powietrza atmosferycznego, przyrody i różnorodności biologicznej, klimatu

akustycznego oraz wpływu poziomów pól elektromagnetycznych. Zaproponowane w programie działania zmierzają do: racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych których celem jest zmniejszenie zużycia energii, surowców i materiałów, wzrost udziału wykorzystywanych zasobów odnawialnych, ochrona zasobów kopalin, ochrony powietrza, redukcja emisji gazów i pyłów, ochrony przed hałasem, ochrony wód, ochrony gleb, ochrony zasobów przyrodniczych oraz prowadzenia działań edukacyjno-informacyjnych.

Dla większości przedsięwzięć przewidywanych do realizacji w Programie bezpośrednie oddziaływanie na środowisko będzie lokalne i krótkotrwałe. Oddziaływania te mogą być także znacznie ograniczone poprzez wybór odpowiedniej lokalizacji, właściwą realizację oraz użytkowanie inwestycji. W przypadku realizacji zaplanowanych inwestycji na terenach cennych przyrodniczo, należy szczegółowo rozważyć wszystkie oddziaływania. Realizacja proponowanych priorytetów nie pociągnie za sobą transgranicznego oddziaływania na środowisko. Szczegółowa analiza oddziaływań na środowisko poszczególnych inwestycji możliwa będzie na etapie wydawania decyzji środowiskowej. Zaniechanie realizacji zaplanowanych zadań prowadzić będzie do pogorszenia stanu środowiska i pogorszenia jakości życia mieszkańców.

Przeprowadzona analiza i ocena wszystkich działań w Programie pozwala na stwierdzenie, że w zamyśle ogólnym ich realizacja spowoduje poprawę jakości środowiska, zachowanie różnorodności biologicznej oraz dziedzictwa przyrodniczo-kulturowego, a także wpłynie na ograniczanie zużywania zasobów środowiska.

6 Literatura

Akty prawne

- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008r. Nr 25, poz. 150 z późn. zm.),
- Dyrektywa Rady 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 roku dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych do 31 grudnia 2015 r.,
- Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (tzw. ramowa dyrektywa wodna),
- Dyrektywa 2006/118/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006r. w sprawie ochrony wód podziemnych przed zanieczyszczeniem i pogorszeniem ich stanu,
- Dyrektywa Rady 91/676/EWG z dnia 12 grudnia 1991r. dotycząca ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego (tzw. dyrektywa azotanowa),
- Dyrektywa 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim,
- Dyrektywa 94/62/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 1994r. w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych (Dz. U. L 365/1994 r.),
- Dyrektywa Rady 1999/31/WE z dnia 26 kwietnia 1999 r. w sprawie składowania odpadów (Dz. U. L 182/1999 r.),
- Dyrektywa 2000/76/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 4 grudnia 2000r. w sprawie spalania odpadów (Dz. U. L 332/2000 r.),
- Dyrektywa 2002/96/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 stycznia 2003r. w sprawie zużytego sprzętu elektrotechnicznego i elektronicznego (Dz. U. L 37/2003 r., str. 24),
- Dyrektywa 2006/12/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 kwietnia 2006r. w sprawie odpadów (Dz. U. L 114/2006 r.),
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy (Dz. U. L 312/2008 r.),

- Ustawa z dnia 11 maja 2001 r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (Dz. U. z 2001 r., Nr 63, poz. 638 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o zużyтым sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. z 2005 r., Nr 180, poz. 1495 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2012 r., poz. 391 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. z 2010 r., Nr 185, poz. 1243 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej (Dz. U. z 2007r., Nr 90, poz. 607 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. - Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2005r. Nr 228, poz. 1947 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (tekst jednolity: Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220 z późn. zm.),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2007 r., Nr 120, poz. 826).

Opracowania Krajowe, Regionalne i Lokalne

- „Studium rozwoju systemów energetycznych w województwie lubuskim do roku 2025, ze szczególnym uwzględnieniem perspektyw rozwoju energetyki odnawialnej”, kwiecień, 2009 r. – Energoekspert sp. z o.o.,
- „Roczna ocena jakości powietrza w województwie lubuskim – na podstawie badań imisji wykonanych w 2011 r.”, 2012 r. – Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze,
- „Program Ochrony Środowiska dla Województwa Lubuskiego na lata 2012 – 2015 z perspektywą do 2019 roku”, 2012 r. – Atmoterm S.A.,
- „Strategia Rozwoju Województwa Lubuskiego. Aktualizacja z horyzontem czasowym do 2020 roku.”, 2005 r.,
- Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych,
- Polityka ekologiczna Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016,
- Program ochrony środowiska dla miasta i gminy Dobiegniew na lata 2009 – 2012 wraz z perspektywą do 2016 roku,
- Projekt Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Strzelecko – Drezdeneckiego na lata 2012 – 2015 z perspektywą na lata 2016 – 2019,
- Lokalna Strategia Rozwoju Obszarów Rybackich – LGR „Pojezierze Dobiegniewskie”, Dobiegniew, luty 2010,
- Strategia Rozwoju Gminy Dobiegniew na lata 2007 – 2017, Załącznik do Uchwały Nr XVI/98/2007 Rady Miejskiej w Dobiegniewie z dnia 28 grudnia 2007 roku.